

31972L0462

L 302/28

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1972 12 31

TARYBOS DIREKTYVA**1972 m. gruodžio 12 d.****dėl sveikatos ir veterinarinio patikrinimo problemų importuojant galvijus, kiaules ir šviežią mėsą iš trečiųjų šalių**

(72/462/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

didelę grėsmę Bendrijos gyvūnų bandoms; kadangi šios aplinkybės yra taip pat galiojančios importuojant iš tų trečiųjų šalių, kurios atlieka vakcinaciją nuo tokių ligų;

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 43 ir 100 straipsnius,

kadangi bendri reikalavimai, taikomi importui iš visų trečiųjų šalių, turi būti papildyti specialiais reikalavimais, atsižvelgiant į sveikatos padėtį kiekvienoje šalyje; kadangi kriterijų, nuo kurių priklauso tokie specialūs reikalavimai, techninis pobūdis ir įvairovė lemia, kad juos nustatant turi būti naudojamos lanksčia ir greita Bendrijos tvarka, esant glaudžiam Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimui;

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę,

kadangi Bendrija yra priėmusi reglamentus dėl sveikatos reikalavimų, taikomų Bendrijos vidaus prekybai galvijais ir kiaulėmis bei šviežia mėsa;

kadangi standartinės sertifikato formos pateikimas importuojant gyvūnus yra veiksminga priemonė patikrinti, ar taikomi Bendrijų reglamentai; kadangi tokiuose reglamentuose gali būti specialių nuostatų, skirtų tik tam tikrai trečiajai šaliai, ir kadangi į tai būtina atsižvelgti, sudarant standartinės sertifikato formas;

kadangi, kaip numatyta minėtuose reglamentuose, būtina apibrėžti Bendrijos nuostatas, taikytinas tokių gyvūnų ir mėsos iš trečiųjų šalių importui;

kadangi tikrinant importuojamus gyvūnus būtina patikrinti ir jų kilmę bei sveikatą;

kadangi tokioms nuostatomis priimti būtina sudaryti trečiųjų šalių arba trečiųjų šalių dalių, iš kurių gyvūnai ir šviežia mėsa gali būti importuojami į Bendrijos šalis, sąrašą, taip pat sąrašą įmonių, iš kurių leidžiama importuoti šviežią mėsą;

kadangi įvežus gyvūnus į Bendrijos teritoriją ir juos vežant tranzitu į paskirties vietą, valstybės narėms turi būti leista imtis visų, įskaitant skerdimo ir skerdenos tvarkymo, priemonių, kad būtų apsaugota žmonių ir gyvūnų sveikata;

kadangi tokios šalys ir įmonės turi būti parenkamos pagal bendro pobūdžio kriterijus, pvz., atsižvelgiant į galvijų sveikatos būklę, veterinarinių tarnybų organizaciją ir įgaliojimus bei galiojančius sveikatos reglamentus; kadangi, be to, įstatymais turėtų būti numatyta, kad tokios įmonės turi atitikti tam tikrus specialius standartus, užtikrinančius, kad mėsa iš tokių šalių įmonių atitektų Bendrijoje keliamus sveikatos reikalavimus;

kadangi turi būti reikalaujama, kad šviežia mėsa būtų vežama iš patvirtintų įmonių ir turi būti nustatyti sveikatos bei veterinarinio patikrinimo reikalavimai, kuriuos turi atitikti mėsa, visų pirma ją gaminant, sandėliuojant ir vežant;

kadangi, be kita ko, neleidžiama importuoti gyvūnų arba šviežios mėsos iš šalių, kuriose gyvūnai užkrėsti užkrečiamosiomis ligomis, kurių nėra Bendrijoje, arba iš šalių, kuriose tokių užkrečiamųjų ligų nebuvo tik trumpą laiką tarpą ir kurios kelia

kadangi svarbu, kad valstybės narės turėtų vienodą požiūrį į šviežią mėsą, kurią draudžiama įvežti į Bendriją dėl sveikatos priežasčių, ir, ypač, kad būtų draudžiama importuoti mėsą, kurioje aptikta medžiagų likučių, kurie yra kenksmingi, arba mėsą suvartojus yra pavojingi arba žalingi žmonių sveikatai;

kadangi tinkamumo maistui sertifikatas ir veterinarijos sertifikatas, parengti oficialiai paskirto eksportuojančios trečiosios šalies veterinarijos gydytojo, yra pats tinkamiausias būdas užtikrinti šviežios mėsos siuntos tinkamumą importui;

kadangi, neatsižvelgiant į tai, kokia procedūra buvo taikyta šviežią mėsą deklaruojant muitinėje, prieš jai patenkant į Bendrijos šalių teritoriją turi būti atliktas mėsos veterinarinis patikrinimas siekiant išvengti krovinio siuntinėjimo, jeigu nepateikiami būtini sertifikatai ir mėsa yra iš tų trečiųjų šalių, iš kurių ją importuoti yra draudžiama arba kurios neturi tinkamai parengto tinkamumo maistui sertifikato;

kadangi siekiant patvirtinti, kad eksportuojanti trečioji šalis laikosi šios direktyvos nuostatų, bei išvengti žmonių sveikatai pavojingos mėsos importo, valstybės narės kiekvieną importuojamos šviežios mėsos siuntą turi pateikti oficialiai paskirtam veterinarijos gydytojui, kuris atliks jos tinkamumo maistui patikrinimą ir veterinarinį patikrinimą; kadangi tam, kad tokį importo patikrinimą būtų galima standartizuoti, būtinos tam tikros jo taikymo taisyklės, priimamos laikantis tam tikros tvarkos ir esant glaudžiam Komisijos bei valstybių narių bendradarbiavimui;

kadangi kiekvieną šviežios mėsos siuntą, kuri patenka į valstybės narės teritoriją po importo patikrinimo, tuo atveju, jeigu tokia siunta su šviežia mėsa yra išsiunčiama į kitą valstybę narę, išskyrus mėsą, kuri buvo išpjaustyta tam skirtoje patvirtintoje įmonėje po to, kai buvo importuota, turi būti pateiktas sertifikatas, oficialiai patvirtinantis, kad ji atitinka importui taikomus reikalavimus;

kadangi gyvūnų ir šviežios mėsos patikrinimas yra bendras visos Bendrijos reikalas; kadangi dėl to patikrinimas turi vykti patalpose, patvirtintose laikantis Bendrijos kriterijų ir Bendrijos tvarkos;

kadangi kiekviena valstybė narė turi turėti teisę nedelsiant uždrausti importą iš trečiosios šalies, jeigu dėl to gali nukentėti žmonių arba gyvūnų sveikata; kadangi tokiu atveju būtina nedelsiant ir neatsižvelgiant į šalių ir įmonių, turinčių leidimą eksportuoti į Bendrijos šalis, sąrašo galimus pakeitimus koordinuoti valstybių narių požiūrį į tokią trečiąją šalį;

kadangi Bendrijos veterinarijos ekspertams turėtų būti nurodyta tikrinti ir patvirtinti, kad yra laikomasi šios direktyvos, ypač trečiojoje šalyse;

kadangi, prieš įsigaliojant tokioms Bendrijos nuostatoms, tam, kad jos pradėtų veikti, Bendrija privalo parengti ne vieną teisės aktą, o valstybės narės turi iš esmės pakeisti savo teisės aktus; kadangi tokių nuostatų įgyvendinimas turėtų vykti etapais,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

1. Ši direktyva taikoma, kai iš trečiųjų šalių importuojami:
  - naminiai galvijai ir kiaulės, skirti veislei, produkcijai arba skerdimui,
  - naminių gyvūnų, t. y. galvijų, kiaulių, avių ir ožkų bei vienakanopių, šviežia mėsa.
2. Ši direktyva netaikoma:
  - a) gyvūnams, kurie netoli Bendrijos išorės sienų bus laikinai tik ganomi arba yra skirti darbui;
  - b) mėšai, kuri vežama keliautojų bagaže ir yra skirta jų asmeniui vartojimui, jeigu jos kiekis vienam asmeniui neviršija 1 kg, o mėsa yra iš tos trečiosios šalies arba jos dalies, kurios yra įtrauktos į sąrašą, sudarytą pagal 3 straipsnį, ir iš kurių ją importuoti nėra draudžiama pagal 28 straipsnį;
  - c) mėšai, kuri yra siunčiama smulkiuose paketuose privatiems asmenims, jeigu tokia mėsa nėra importuojama prekybos tikslais, jos kiekis neviršija 1 kg ir mėsa yra iš trečiosios šalies arba jos dalies, kurios nurodytos pagal 3 straipsnį sudarytame sąrašo ir iš kurių ją importuoti nėra draudžiama pagal 28 straipsnį;
  - d) mėšai, kuri skirta tarptautiniais keliais vykstančių transporto priemonių įgulai ir keleiviams.

Iškrauta tokia mėsa arba virtuvės atliekos turi būti sunaikintos. Nebūtina sunaikinti tik tokios mėsos, kuri tiesiogiai arba po to, kai buvo laikinai palikta muitinės priežiūrai, yra perkeliama iš vienos transporto priemonės į kitą.

2 straipsnis

Šioje direktyvoje:

- a) „oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas“ – veterinarijos gydytojas, kurį šioms pareigoms skiria kompetentinga valstybės narės arba trečiosios šalies centrinė institucija;
- b) „paskirties šalis“ – valstybė narė, į kurią trečioji šalis siunčia gyvūnus arba šviežią mėsą;
- c) „trečioji šalis“ – šalis, kurioje netaikoma nei 1964 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva dėl gyvūnų sveikatos problemų, turinčių įtakos Bendrijos vidaus prekybai galvijais ir kiaulėmis ⁽¹⁾, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1972 m. vasario 7 d. direktyva ⁽²⁾, nei 1964 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva dėl sveikatos problemų, turinčių įtakos Bendrijos vidaus prekybai šviežia mėsa ⁽³⁾, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1970 m. spalio 27 d. direktyva ⁽⁴⁾;
- d) „importavimas“ – gyvūnų arba šviežios mėsos iš trečiųjų šalių įvežimas į Bendrijos teritoriją;
- e) „ūkis“ – oficialiai prižiūrima žemės ūkio, pramonės arba komercinė įmonė trečiosios šalies teritorijoje, kurioje yra nuolatos laikomi arba auginami veislei, produkcijai arba skerdimui skirti gyvūnai;
- f) „skerstini gyvūnai“ – II skyriuje tai yra galvijai arba kiaulės, kurie vežami tiesiai į paskirties šalies skerdyklą;
- g) „gyvūnai veislei arba produkcijai“ – galvijai ir kiaulės, kurie neminimi f punkte, tarp jų skirti veislei, pieno arba mėsos gamybai arba darbui;
- h) „oficialiai tuberkulioze neužkręsta galvijų banda“ – galvijų banda, kuri atitinka A priedo I skyriaus sąlygas;
- i) „oficialiai brucelioze neužkręsta galvijų banda“ – galvijų banda, kuri atitinka A priedo II skyriaus A dalies 1 punkto sąlygas;
- j) „brucelioze neužkręsta galvijų banda“ – galvijų banda, kuri atitinka A priedo II skyriaus A dalies 2 punkto sąlygas;
- k) „brucelioze neužkręstos kiaulės“ – kiaulės, kurios atitinka A priedo II skyriaus B dalies 1 punkto sąlygas;
- l) „oficialiai brucelioze neužkręsta kiaulių banda“ – kiaulių banda, atitinkanti A priedo II skyriaus B dalies 2 punkto sąlygas;
- m) „epizootinių ligų neapimta teritorija“ – teritorija, kurioje oficialiai nustatyta, kad joje esantys gyvūnai nesirgo kuria nors užkrečiamąja liga, įtraukta į sąrašą, sudarytą 29 straipsnyje numatyta tvarka, tiek laiko ir tokiu spinduliu, kokie turi būti nustatyti ta pačia tvarka;
- n) „mėsa“ – visos naminių galvijų, kiaulių, avių ir ožkų bei vienakanopių dalys, tinkamos žmonėms vartoti;
- o) „šviežia mėsa“ – konservavimo priemonėmis neapdorota mėsa; atšaldyta arba šaldyta mėsa taip pat laikoma šviežia mėsa;
- p) „skerdena“ – visas paskersto gyvūno kūnas nuleidus kraują, išėmus vidurius, nupjovus kojas prie riešų ir čiurnų, pašalinus galvas, uodegas ir pieno liaukas, o galvijams, avims, ožkoms ir vienakanopiams – nudyrus kailį ir odą;
- q) „subproduktai“ – p punkte neapibrėžta šviežia mėsa, net jei ji natūraliai sujungta su skerdena;
- r) „vidaus organai“ – krūtinės ląstos, pilvo ir dubens ertmės organai, tarp jų trachėja ir stemplė;
- s) „transporto priemonė“ – motorinių transporto priemonių, vagonų ir orlaivių dalys, pritaikytos kroviniams, bei laivų triumai arba konteineriai, pritaikyti žemės, jūros arba oro transportui;
- t) „siunta“ – mėsos kiekis arba gyvūnų skaičius, nurodyti tame pačiame sertifikate;
- u) „įmonė“ – patvirtinta skerdykla, patvirtinta išpjaušimo įmonė arba patvirtintas šaldymo sandėlys, esantys ne skerdyklose arba įmonėse, kurias patvirtino trečioji šalis ir kurios įtrauktos į pagal 4 straipsnį sudarytą sąrašą arba sąrašus.

3 straipsnis

1. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, sudaro šalių arba jų dalių sąrašą, iš kurių valstybėms narėms leidus būtų importuojami galvijai, kiaulės ir šviežia mėsa arba tokių gyvūnų arba prekių viena ar daugiau rūšių, atsižvelgiant į sveikatos būklę tokiose šalyse arba šalių dalyse. Toks sąrašas gali būti pildomas arba iš dalies keičiamas 30 straipsnyje numatyta tvarka.

⁽¹⁾ OL 121, 1964 7 29, p. 1977/64.

⁽²⁾ OL L 38, 1972 2 12, p. 95.

⁽³⁾ OL 121, 1964 7 29, p. 2012/64.

⁽⁴⁾ OL L 239, 1970 10 30, p. 42.

2. Sprendžiant klausimą, ar šalis arba jos dalis, iš kurios būtų leista įvežti galvijus, kiaules ir šviežių mėsą, gali būti įrašyta į 1 dalyje minimą sąrašą, atsižvelgiama:

- a) į trečiosios šalies gyvulių, naminių gyvūnų ir laukinių gyvūnų sveikatos būklę, atkreipiant ypatingą dėmesį į egzotines gyvūnų ligas, ir į tos šalies aplinkos būklę, kuri gali kelti grėsmę visuomenės ir gyvūnų sveikatai;
- b) į tai, ar trečioji šalis greitai ir reguliariai pateikia informaciją apie savo šalies užkrečiamąsias gyvūnų ligas, ypač tas, kurios yra įrašytos į Tarptautinio epizootijų biuro A ir B sąrašus;
- c) į tų šalių gyvūnų ligų prevencijos ir kontrolės taisykles;
- d) į tų šalių veterinarijos tarnybų struktūrą ir jų įgaliojimus;
- e) į gyvūnų užkrečiamųjų ligų prevencijos ir kontrolės priemonių sudarymą ir įgyvendinimą.

3. 1 dalyje minimas sąrašas ir jo pakeitimai spausdinami *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

1. Laikantis 29 straipsnyje numatytos tvarkos sudaromi įmonių, iš kurių valstybės narės gali leisti importuoti šviežių mėsą, sąrašai. Toks sąrašas arba sąrašai gali būti iš dalies keičiami arba papildomi 30 straipsnyje numatyta tvarka.

2. Sprendžiant klausimą, ar skerdykla, išpjauostymo įmonė arba šaldymo sandėlys, esantys ne skerdykloje arba įmonėje, gali būti įrašyti į 1 dalyje minimą sąrašą, atsižvelgiama:

- a) į trečiosios šalies siūlomas garantijas ir ar jos atitinka šios direktyvos nuostatas;
- b) į trečiosios šalies taisykles dėl bet kokių skerstinėms gyvūnams skirtų medžiagų, kurios gali pakenkti mėsos sveikumui;
- c) į tai, ar visais atvejais yra laikomasi šios direktyvos nuostatų;
- d) į mėsos patikrinimo tarnybų organizavimą, tokių tarnybų įgaliojimus ir jų priežiūrą trečiojoje šalyje arba jų dalyse.

3. Ne skerdyklos arba išpjauostymo įmonės patalpose esanti skerdykla, išpjauostymo įmonė arba šaldymo sandėlys į 1 dalyje minimą sąrašą arba sąrašus gali būti įtraukti tik tuo atveju, jei jie įrengti vienoje iš 3 straipsnio 1 dalyje minimų šalių ir yra kompetentingos trečiosios šalies institucijos oficialiai patvirtinti eksportuoti produkciją į Bendriją. Tokių patvirtinimą reglamentuoja šie reikalavimai, kurių būtina laikytis:

- a) B priedo nuostatų laikymasis;
- b) nuolatinė trečiosios šalies oficialiai paskirto veterinarijos gydytojo priežiūra.

4. 1 dalyje minimas sąrašas arba sąrašai ir visi jų pakeitimai skelbiami *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

5 straipsnis

Valstybių narių Komisijos veterinarijos ekspertai atlieka patikrinimus vietoje, kad nustatytų, ar iš tikrųjų yra taikomos šios direktyvos nuostatos, ypač 3 straipsnio 2 dalies ir 4 straipsnio 2 bei 3 dalių.

Valstybių narių ekspertus skiria Komisija, remdamasi valstybių narių pasiūlymu.

Patikrinimai vykdomi Bendrijos, kuri apmoka visas su tuo susijusias išlaidas, vardu.

Patikrinimų dažnumas ir jų atlikimo tvarka nustatomi 29 straipsnyje numatyta tvarka.

II SKYRIUS

GALVIJŲ IR KIAULIŲ IMPORTAS

6 straipsnis

Nepaisant 3 straipsnio 1 dalies nuostatų, valstybės narės leidžia importuoti šioje direktyvoje nurodytus gyvūnus iš Bendrijai nepriklausančių valstybių tik tuo atveju, jei:

- a) jos nėra apimtos ligų, kurioms šie gyvūnai yra imlūs:
  - galvijų maro, snukio ir nagų ligos, galvijų kontaginės pleuropneumonijos, afrikinio kiaulių maro ir kontaginio kiaulių paralyžiaus (Tešeno ligos) – 12 mėnesių;

— mėlynojo liežuvio ligos ir kontaginio vezikulinio stomatito – 6 mėnesius;

b) jose per pastaruosius 12 mėnesių galvijai nebuvo skiepyti nuo a punkto pirmoje įtraukoje nurodytų ligų, kurioms šie gyvūnai yra imlūs.

7 straipsnis

Laikantis 29 straipsnyje numatytos tvarkos, 6 straipsnio a punkto nuostatos taikomos tik daliai Bendrijai nepriklausančios valstybės.

Laikantis tos pačios tvarkos, nukrypstant nuo 6 straipsnio b punkto šioje direktyvoje minimus gyvūnus importuoti tam tikromis sąlygomis gali būti leista iš tų Bendrijai nepriklausančių valstybių arba jų dalių, kuriose buvo atlikta vakcinacija nuo vienos ar keleto 6 straipsnio a punkto pirmoje įtraukoje minimų ligų.

8 straipsnis

1. Nepažeisdamos 6 ir 7 straipsnių nuostatų, valstybės narės leidžia importuoti šioje direktyvoje nurodytus gyvūnus iš Bendrijai nepriklausančios valstybės, bet tik tuo atveju, jeigu jie, atsižvelgiant į jų rūšį ir paskirtį, atitinka sveikatos sąlygas, patvirtintas 29 straipsnyje numatyta tvarka, dėl importo tos Bendrijai nepriklausančios valstybės.

2. Laikantis 29 straipsnyje numatytos tvarkos gali būti apriboti leidimai importuoti tam tikras gyvūnų rūšis, skerstinus gyvūnus, gyvūnus, skirtus veislei arba produkcijai, arba skirtus konkrečioms tikslams, ir taikyti visas po importavimo būtinas sveikatos priemones.

3. Laikantis 29 straipsnyje numatytos tvarkos gali būti nuspręsta netaikyti A priedo II skyriaus A dalies nuostatų:

— gaunant patvirtinimą, kad banda yra oficialiai neužkrėsta brucelioze,

— perkeliant brucelioze neužkrėstus galvijus į bandą, kuri yra oficialiai neužkrėsta brucelioze,

— atsisakant „oficialiai brucelioze neužkrėstos bandos“ statuso.

9 straipsnis

Jeigu valstybės narės požiūriu vakcinos, kurios snukio ir nagų ligos atveju Bendrijai nepriklausančioje valstybėje yra naudojamos nuo A, O ir C virusų, turi tam tikrų trūkumų, galvijų ir kiaulių įvežimas į valstybės narės teritoriją iš tokios šalies yra draudžiamas. Apie tokį savo sprendimą tokia valstybė nedels-

dama informuoja kitas valstybes nares ir Komisiją, nurodydama tokio sprendimo motyvus. Po tokio pranešimo nedelsiant šaukiamas Veterinarijos nuolatinis komitetas. Sprendimas priimamas 30 straipsnyje numatyta tvarka.

10 straipsnis

Valstybės narės leidžia importuoti galvijus ir kiaules, jeigu prieš pakraunant ir išsiunčiant tokius gyvūnus į paskirties šalį, jie laikomi Bendrijai nepriklausančioje valstybėje arba jos dalyje, įtraukoje į sąrašą, sudarytą remiantis 3 straipsnio 1 dalimi:

a) ne trumpiau kaip 6 mėnesiai, jeigu tai yra gyvūnai, skirti veislei arba produkcijai,

b) ne trumpiau kaip 3 mėnesiai, jei tai yra skerstini gyvūnai.

Jei gyvūnai yra atitinkamai jaunesni negu 6 arba 3 mėnesių amžiaus, šis laikotarpis skaičiuojamas nuo jų atsivedimo dienos.

11 straipsnis

1. Valstybės narės leidžia importuoti galvijus ir kiaules tik pateikus eksportuojančiosios Bendrijai nepriklausančios valstybės oficialiai paskirto veterinarijos gydytojo išduotą sertifikatą.

Šis sertifikatas:

a) turi būti išduotas tą pačią dieną, kai gyvūnai yra pakraunami ir siunčiami į paskirties šalį;

b) turi būti išduotas bent viena iš paskirties šalyje oficialiai naudojamų kalbų ir viena iš oficialiai naudojamų kalbų tos šalies, kuri atlieka importo patikrinimą, numatytą 12 straipsnyje;

c) gyvūnus turi lydėti tokio sertifikato originalas;

d) jame turi būti patvirtinta, kad galvijai ir kiaulės atitinka šios direktyvos reikalavimus ir reikalavimus, nustatytus laikantis šios direktyvos, dėl importo iš trečiųjų šalių;

e) turi būti vieno popieriaus lapo;

f) turi būti skirtas vienam adresatui.

2. Šis sertifikatas turi atitikti pavyzdį, kuris sudaromas 29 straipsnyje numatyta tvarka.

12 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas patikrintų galvijų ir kiaulių, įvežamų į Bendrijos teritoriją, sveikatą (atliktų importo kontrolę);

2. Valstybės narės užtikrina, kad galvijų ir kiaulių judėjimas Bendrijos teritorijoje būtų uždraustas, jeigu 1 dalyje nurodyto patikrinimo metu nustatoma, kad:

- gyvūnai yra iš trečiosios šalies arba jos dalies, kuri neįtraukta į sąrašą, sudarytą remiantis 3 straipsnio 1 dalimi,
- gyvūnai yra užkrėsti arba įtariami, kad gali būti infekuoti arba užsikrėtę kokia nors užkrečiamąja liga,
- eksportuojančioji Bendrijai nepriklausanti valstybė nesilaikė reikalavimų, išdėstytų šioje direktyvoje ir jos prieduose,
- gyvūnus lydintis sertifikatas neatitinka 11 straipsnyje nurodytų sąlygų.

3. 1 dalyje minimą patikrinimą atlikusi valstybė narė imasi joms požiūriu būtinų priemonių.

Tokias priemones, *inter alia*, sudaro:

- a) — gyvūnų, kurie įtariami, kad gali būti infekuoti arba užsikrėtę infekcine liga, karantinas,
  - 2 dalies ketvirtoje įtraukioje nurodytu atveju eksportuotojui, importuotojui arba jų atstovams pageidaujant gyvūnai prižiūrimi tol, kol sertifikatas bus tinkamai įformintas;
- b) gyvūnų, kurių judėjimas po teritoriją nėra leidžiamas pagal 2 dalies nuostatas, yra išsiunčiami atgal, jeigu dėl to nėra jokių prieštaravimų, motyvuojant dėl jų sveikatos būklės.

Jeigu tokių gyvūnų išsiųsti atgal galimybių nėra, kompetentingos institucijos nurodymu jie turi būti paskersti tos pačios institucijos nurodytoje įmonėje;

- c) visi tos siuntos gyvūnai paskerdžiami ir sunaikinami, jeigu pirmiau minėto patikrinimo metu nustatoma arba kyla įtarimas, kad jie gali būti užsikrėtę viena iš epizootinių ligų, įtrauktų į sąrašą, sudarytą 29 straipsnyje numatyta tvarka.

4. Importuojamus galvijus ir kiaules lydinčiame sertifikate, atlikus gyvūnų sveikatos patikrinimą (importo patikrinimą), aiškiai nurodoma, ar tokius gyvūnus buvo, ar nebuvo leista įvežti.

5. Jei gyvūnai yra infekuoti, arba jeigu yra įtariama, kad jie gali būti infekuoti ar užsikrėtę užkrečiamąja liga, juos vežant per Bendrijos teritoriją į paskirties valstybę narę, valstybės narės taiko sveikatos priemones, nurodytas 3 dalies a punkto pirmoje įtraukioje ir 3 dalies c punkte.

6. Gyvūnai, kuriems yra išduotas leidimas ir kurie yra vežami į valstybę narę, kurioje nebuvo atliktas 1 dalyje minimas importo patikrinimas, turi būti išvežti į paskirties šalį ir tikrinami muitinėje jų neišlaipinant.

7. Gyvūnai, kurie atitinka 1 dalyje minimo importo patikrinimo reikalavimus, paskirties šalyje tikrinami ir toliau, siekiant nustatyti, ar yra laikomasi šios direktyvos nuostatų, tarp jų – ir konkrečių reikalavimų, kurie, remiantis 3 straipsniu, yra nustatomi 29 straipsnyje numatyta tvarka.

Toks patikrinimas gali vykti pasienyje arba kitoje vietoje, kurią nurodo paskirties šalies kompetentinga institucija, arba abiejose vietose.

8. Eksportuotojas, importuotojas arba jų atstovas visas su šiuo straipsniu susijusias išlaidas, įskaitant gyvūnų skerdimo arba sunaikinimo, apmoka patys ir negauna jokios kompensacijos iš valstybės.

13 straipsnis

Atvežti į paskirties šalį skerstiniai gyvūnai yra vežami tiesiai į skerdyklą, kurioje, laikantis gyvūnų sveikatos reikalavimų, per tris darbo dienas yra paskerdžiami.

Nepažeidžiant konkrečių reikalavimų, kurie gali būti nustatyti laikantis 29 straipsnyje numatytos tvarkos, kompetentinga paskirties šalies institucija, atsižvelgusi į gyvūnų sveikatą, gali nurodyti skerdyklą, į kurią jie turi būti vežami.

III SKYRIUS

ŠVIEŽIOS MĖSOS IMPORTAS

14 straipsnis

1. Naudojama tik tų gyvūnų šviežia mėsa, kurie iki skerdimo, o jaunesni negu trijų mėnesių amžiaus – nuo jų atsivedimo dienos bent tris mėnesius buvo laikomi toje šalyje arba jos teritorijoje, kurios įtrauktos į sąrašą, sudarytą įgyvendinant 3 straipsnio 1 dalies nuostatas.

2. Nepaisant 3 straipsnio 1 dalies, valstybės narės leidžia importuoti šviežią mėsą iš Bendrijai nepriklausančių valstybių:

- a) kurios 12 pastarųjų mėnesių nebuvo apimtos ligų, kurioms yra imlūs gyvūnai, kurių šviežia mėsa yra importuojama: galvijų maro, snukio ir nagų ligos, afrikinio kiaulių maro, kontaginio kiaulių paralyžiaus (Tešeno ligos);
- b) kuriose 12 mėnesių gyvūnams, kurių šviežia mėsa yra importuojama, nebuvo atlikta vakcinacija nuo a punkte minimų ligų.

15 straipsnis

Remiantis 29 straipsnyje numatyta tvarka gali būti nuspręsta, kad 14 straipsnio 2 dalies a punktas taikomas tik daliai Bendrijai nepriklausančios valstybės teritorijos.

Ta pačia tvarka ir nepaisant 14 straipsnio 2 dalies b punkto nuostatų, šviežią mėsą, laikantis tam tikrų sąlygų, gali būti leista importuoti iš tų Bendrijai nepriklausančių valstybių arba jų dalių, kuriose vakcinacija buvo atlikta nuo vienos arba kelių 14 straipsnio 2 dalies a punkte minimų ligų.

16 straipsnis

Nepažeisdamos 14 ir 15 straipsnių nuostatų, valstybės narės, atsižvelgusios į gyvūnų rūšį, leidžia importuoti šviežią mėsą iš Bendrijai nepriklausančios valstybės tik tuo atveju, jeigu mėsa atitinka tinkamumo maistui reikalavimus, patvirtintus 29 straipsnyje nustatyta tvarka, dėl šviežios mėsos importo iš Bendrijai nepriklausančių valstybių.

17 straipsnis

1. Valstybės narės leidžia įvežti šviežią mėsą skerdenomis, kiaules – pagal galimybes perpjovus pusiau, o galvijus ir vienanopius – perpjovus pusiau arba suketvirčiuotus taip, kad iš sukapotų gabalų galima būtų surinkti visą gyvūno kūną.

2. Tokių šviežios mėsos importą reglamentuoja toliau pateiktos sąlygos: šviežia mėsa:

- a) yra gauta iš skerdyklų, kurios nurodytos pagal 4 straipsnio 1 dalies nuostatas sudarytame sąraše;
- b) tai yra skerstinų gyvūnų mėsa, kuriuos paskerdus, kaip nurodyta B priedo V skyriuje, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas atlieka veterinarinį skerdenos patikrinimą ir kurie, remiantis šios direktyvos nuostatomis, buvo pripažinti tinkami skersti bei eksportuoti į Bendriją;

c) yra apdorota laikantis B priedo IV skyriuje nurodytų higienos reikalavimų;

d) skerdena yra patikrinta oficialiai paskirto veterinarijos gydytojo, kaip nurodyta B priedo VII skyriuje, jeje neaptikta jokių pakitimų, išskyrus trauminius pažeidimus, atsiradusius prieš pat skerdimą, arba tam tikrų vietų pakitimus, jeigu yra nustatoma (jei reikia, tam tikrais laboratoriniais tyrimais), kad dėl tokių pakitimų skerdena ir subproduktai yra tinkami maistui ir nėra pavojingi žmonių sveikatai;

e) šviežią mėsą lydi tinkamumo maistui sertifikatas, atitinkantis B priedo X skyrių;

f) po veterinarinio skerdenos patikrinimo ji buvo laikoma sandėliuose laikantis patenkinamų higienos sąlygų ir B priedo XII skyriaus nuostatų;

g) į paskirties šalį buvo vežama laikantis patenkinamų higienos sąlygų.

3. Šviežią mėsą žymėti leidžiama tik metilvioleto rašalu.

Gali būti naudojama ir kita spalva, tačiau turi būti laikomasi 29 straipsnyje numatytos tvarkos.

4. Oficialiai paskirtam veterinarijos gydytojui, kuris atlieka 2 dalies d punkte minimą veterinarinį skerdenos patikrinimą, gali padėti jo vadovaujami padėjėjai.

Šie padėjėjai:

a) turi būti skiriami eksportuojančios šalies centrinės kompetingos institucijos pareigūnų pagal tuo metu galiojančias nuostatas;

b) turi būti atitinkamai apmokyti;

c) turi būti nešališki tos įmonės vadovų atžvilgiu;

d) neturi turėti jokios sprendžiamosios galios dėl galutinio tinkamumo maistui patikrinimo rezultato.

18 straipsnis

1. Nepaisydamos 17 straipsnio 1 dalies, valstybės narės leidžia importuoti:

a) skerdenų puses, jos ketvirčius arba subproduktus, atitinkančius 17 straipsnio 2 ir 3 dalyse išdėstytą reikalavimus, bei atvežamus iš tam tikslui 29 straipsnyje numatyta tvarka paskirtų skerdyklų;

b) mažesnius negu ketvirčio dydžio gabalus arba mėsą be kaulų, atvežamus iš išpjauštųjų žvėrių, tikrinamų vadovaujantis 4 straipsnio nuostatomis ir patvirtintų šiam tikslui laikantis 29 straipsnyje numatytos tvarkos. Ši mėsa atitinka 17 straipsnio 2 ir 3 dalių reikalavimus ir yra:

- i) supjaustyta bei išgyta laikantis B priedo VIII skyriaus nurodymų;
- ii) patikrinta oficialiai paskirto veterinarijos gydytojo pagal B priedo IX skyriaus nuostatas;
- iii) supakuota laikantis B priedo XI skyriaus nurodymų;
- iv) tikrinama Bendrijos veterinarijos gydytojų, siekiant užtikrinti, kad ji atitinka visas pirmiau minėtas nuostatas;
- v) vienanopių šviežia mėsa tikrinama paskirties šalyje, kad prireikus būtų galima skirti apribojimus jos naudojimui.

2. Laikantis 29 straipsnyje numatytos tvarkos ir nepaisant B priedo 32 punkto, mėsa gali būti kapojama šilta, tačiau turi būti laikomasi šių būtiniausių reikalavimų:

- a) šviežia mėsa iš skerdyklos patalpos turi būti vežama tiesiai į išpjauštųjų žvėrių grupę ir pakankamai arti vienas kito, kadangi išpjauštųjų žvėrių skirto mėsa iš vienos patalpos į kitą turi būti perkelta vienu kartu, pratęsiant skerdyklos patalpose pradėtą operaciją, ir išpjauštoma nedelsiant;
- b) kai išpjauštumas ir pakavimas baigiamas, mėsa turi būti nuvežta į atšaldymo patalpą, numatytą B priedo II skyriaus 2 dalies a punkte.

19 straipsnis

17 ir 18 straipsniai netaikomi:

- a) šviežiai mėšai, kuri yra importuojama pagal paskirties šalies išduotą leidimą ir nėra skirta maistui;
- b) šviežiai mėšai, kuri yra skirta parodomis arba tam tikriems tyrinėjimams arba tyrimams, tačiau šiuo atveju administracinė kontrolė turi užtikrinti, kad tokia mėsa nebus naudojama maistui ir kad pasibaigus tokiam renginiui arba tam tikriems tyrinėjimams ar tyrimams tokia mėsa, išskyrus tyrimo metu sunaudotą mėsą, bus iš Bendrijos teritorijos išvežta arba sunaikinta.

Šiuo ir a punkte nurodytu atveju paskirties šalis užtikrina, kad tokia mėsa būtų naudojama tik tam tikslui, kuriam ji buvo įvežta į jos teritoriją;

- c) šviežiai mėšai, kuri yra tiekiami tik tarptautinėms organizacijoms, kurios turi būti tvirtinamos 29 straipsnyje numatyta tvarka, ir jeigu ši mėsa yra iš šalies, kuri yra įtraukta į sąrašą, sudarytą pagal 3 straipsnio 1 dalį, ir yra laikomasi veterinarijos reikalavimų. Valstybės narės, kurių teritorijoje yra išikūrusios tokios tarptautinės organizacijos, užtikrina, kad ši mėsa nebus teikiama laisvai apyvartai.

20 straipsnis

Valstybės narės draudžia importuoti:

- a) šviežią kuilių arba kuilių kriotorchidų mėsą;
  - b) šviežią mėsą, kurioje yra estrogeninių arba tirostatinių medžiagų, antibiotikų, stibio, arseno, pesticidų arba kitų medžiagų likučių, kurios, patekusios su šviežia mėsa į organizmą, yra kenksmingos arba gali būti pavojingos ar žalingos žmonių sveikatai, ir jeigu šie likučiai viršija leistiną kiekį.
- Leistinus kiekius nustato Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, vėliau jie gali būti iš dalies pakeisti 29 straipsnyje numatyta tvarka;
- c) šviežią mėsą, kuri buvo apšvitinta jonizuojančiais arba ultravioletiniais spinduliais, taip pat šviežią mėsą tų gyvūnų, kurie gavo mėsą minkštinančių arba kitokių medžiagų, dėl kurių galėjo pakisti jos organoleptinė sudėtis arba savybės;
  - d) šviežią mėsą, į kurią pateko medžiagų, nenumatytų 17 straipsnio 3 dalyje, tinkamumo maistui žymėjimo tikslais;

- e) šviežią mėsą gyvūnų, kuriems buvo nustatyta viena iš tuberkuliozės formų ir kurie, gavus tuberkulino reakcijos tyrimo rezultatus, buvo pripažinti sergančiais tuberkulioze;

- f) šviežią mėsą gyvūnų, kuriems po skerdimo nustatyta viena iš tuberkuliozės formų arba tai, kad juose yra gyvų arba negyvų cisticerkų, o kiaulėse – apvaliųjų kirmėlių;

- g) šviežią mėsą gyvūnų, kurie buvo paskersti per jauni;

- h) skerdenos dalis arba subproduktus su trauminiais pažeidimais, atsiradusiais prieš skerdziant, arba 17 straipsnio 2 dalies d punkte aprašytais pažeidimais ar pakitimais;
- i) kraują;
- j) smulkintą mėsą arba panašiai apdorotą šviežią mėsą;
- k) raumenyno arba riebalinių audinių arba kitokių audinių gabalus, kurie lieka išpjausčius ir iškaulinėjus mėsą arba prilipę prie kaulo, ir galvoje esančio raumens arba kitų audinių gabalus, išskyrus liežuvį.

21 straipsnis

Apvaliųjų kirmėlių šviežioje kiaulienoje aptikimo būdą ir procedūras nustato Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu.

22 straipsnis

1. Valstybės narės leidžia importuoti šviežią mėsą tik pateikus veterinarijos sertifikatą ir tinkamumo maistui sertifikatą, kuriuos išduoda oficialiai paskirtas eksportuojančios šalies veterinarijos gydytojas.

Sertifikatai turi būti:

- a) išduoti viena iš oficialiai naudojamų paskirties šalyje kalbų ir viena iš kalbų tos šalies, kurioje buvo atlikti 23 ir 24 straipsniuose nurodyti importo patikrinimai;
- b) tai turi būti originalai, pateikiami kartu su šviežia mėsa;
- c) vieno popieriaus lapo;
- d) išrašyti vieno gavėjo vardą.

Veterinarijos sertifikate turi būti patvirtinta, kad šviežia mėsa atitinka veterinarijos reikalavimus, išdėstytus šioje direktyvoje, ir reikalavimus, numatytus laikantis šios direktyvos ir skirtus šviežios mėsos importui iš Bendrijai nepriklausančių valstybių.

2. Šis sertifikatas turi atitikti pavyzdį, sudarytą 29 straipsnyje numatyta tvarka.

3. Tinkamumo maistui sertifikato forma ir turinys turi atitikti C priede pateiktą pavyzdį ir būti išduotas tą dieną, kurią paskirties šaliai skirta šviežios mėsos siunta yra pakraunama.

23 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad į Bendrijos teritoriją įvežtą šviežią mėsą, nepaisant muitinės procedūros, taikytos ją deklaruojančiam, nedelsiant veterinariškai patikrintų kompetentingos institucijos darbuotojai.

2. Nepažeisdamos 3 dalies nuostatų, valstybės narės užtikrina, kad importas būtų uždraustas, jeigu po tokio patikrinimo yra nustatoma, kad:

- mėsa atvežta iš Bendrijai nepriklausančios valstybės teritorijos arba jos dalies, kuri nėra įtraukta į sąrašą, sudarytą pagal 3 straipsnio 1 dalį,
- mėsa atvežta iš Bendrijai nepriklausančios valstybės arba jos dalies, iš kurios importuoti mėsą draudžia 14 ir 27 straipsniai,
- šviežią mėsą lydintis veterinarijos sertifikatas neatitinka reikalavimų, numatytų remiantis 22 straipsniu.

3. Valstybės narės leidžia vežti šviežią mėsą iš vienos Bendrijai nepriklausančios valstybės į kitą Bendrijai nepriklausančią valstybę, jeigu:

- a) suinteresuota šalis pateikia įrodymų, kad pirmoji Bendrijai nepriklausanti valstybė, į kurią yra siunčiama per Bendrijos teritoriją vežta šviežia mėsa, be jokių išlygų išpareigoja neatsisakyti ir neišsiųsti pastarajai tos mėsos, kuriai importuoti ir vežti ji yra davusi leidimą;
- b) leidimą tokiam vežimui jau yra išdavusi kompetentinga institucija tos valstybės narės, kurios teritorijoje yra atliekamas importuojamų siuntų veterinarinis patikrinimas;
- c) mėsa, Bendrijų teritorijoje jos neperkraudant, prižiūrint kompetentingai institucijai yra vežama kompetentingos institucijos užplombuotose transporto priemonėse arba konteineriuose; perkrauti leidžiama tik įvažiuojant į Bendrijos teritoriją vietose arba iš jos išvažiuojant ir tik tiesiai iš laivo arba orlaivio į kitas transporto priemones ir atvirkščiai.

4. Su šiuo straipsniu susijusias išlaidas apmoka krovinio siuntėjas, krovinio gavėjas arba jų patikėtiniai, valstybei jų nekompensuojant.

24 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas atliks kiekvienos importuojamos šviežios mėsos partijos tinkamumo maistui patikrinimą ir veterinarinį patikrinimą.

Valstybės narės užtikrina, kad importuotojai išpareigotų ne vėliau kaip prieš dvi darbo dienas pranešti vietiniam skyriui, atsakingam už importo patikrinimą tame poste, kuriame šviežia mėsa turi būti pateikiama patikrinimui, mėsos kiekį, jos rūšį ir laiką, kada būtų galima atlikti patikrinimą.

2. 1 dalyje nurodyto tinkamumo maistui patikrinimo metu tikrinami visi skerdenos gabalai, jų pusės arba ketvirčiai, jeigu jie yra importuojami pagal 17 straipsnio 1 dalį, ir atsitiktinės atrankos būdu, jei importuojami kitokie gabalai. Tokio patikrinimo tikslas – remiantis 3 dalies nuostatomis, patikrinti visų pirma:

- a) tinkamumo maistui sertifikata, ir ar šviežia mėsa atitinka tokio sertifikato įrašus bei antspaudavimą;
- b) ar mėsa yra šviežia, švari ir neužkrėsta;
- c) ar joje nėra likę medžiagų, minimų 20 straipsnyje, likučių;
- d) ar gyvūnai buvo paskersti ir išpjautyti tam tikslui skirtose bei patvirtintose įmonėse;
- e) vežimo sąlygas.

3. 29 straipsnyje numatyta tvarka nustatomos įgyvendinimo taisyklės, kurios užtikrintų, kad 1 dalyje minimi patikrinimai vyktų vienodai, visų pirma taikant 20 straipsnio nuostatas ir nustatant mėginių tyrimo metodus, jų ėmimo reikalavimus ir dažnumą.

4. Valstybės narės draudžia prekiauti šviežia mėsa, jeigu 1 dalyje minimais patikrinimais nustatyta, kad:

- tokia šviežia mėsa netinka maistui,
- nesilaikoma šios direktyvos ir jos priedų reikalavimų,
- vienas iš 22 straipsnyje paminėtų sertifikatų, lydinčių kurių nors atskirą siuntą, neatitinka tame straipsnyje numatytų reikalavimų.

5. Jeigu šviežia mėsa negali būti importuojama, ją įvežti į šalį uždraudžiama, išskyrus atvejus, jei tam neprieštarujama dėl argumentų, susijusių su veterinariniu patikrinimu arba tinkamumo maistui patikrinimu.

Jeigu atsisakyti įvežti mėsą nėra galimybių, ji turi būti sunaikinta valstybės narės, kurioje atliekamas patikrinimas, teritorijoje.

Darant šios nuostatos išlygą, valstybė narė, kuri atlieka veterinarinį patikrinimą ir tinkamumo maistui patikrinimą, importuotojo arba jo atstovo prašymu gali leisti tokią mėsą įvežti ne maistui, tačiau tokia mėsa neturi kelti pavojaus nei žmonėms, nei gyvūnams ir būti atvežta iš šalies, kuri yra įtraukta į pagal 3 straipsnio 1 dalies nuostatas sudarytą sąrašą ir iš kurios, remiantis 28 straipsniu, importuoti nėra uždrausta. Mėsa negali būti išvežta iš tokios valstybės narės teritorijos tol, kol nebus išsiaiškinta jos paskirtis.

6. Visais atvejais po 1 dalyje aprašytų patikrinimų sertifikatuose turi būti aiškiai įrašyta mėsos paskirtis.

25 straipsnis

1. Kiekvieną šviežios mėsos siuntą, kuriai valstybė narė, remdamasi 24 straipsnio 1 dalyje nurodytais patikrinimais, yra išdavusi leidimą judėti Bendrijoje, prieš išsiunčiant ją į paskirties šalį turi lydėti sertifikatas, kurio forma ir turinys privalo atitikti D priede pateiktą pavyzdį.

Šis sertifikatas turi būti:

- a) išduotas kompetentingo veterinarinės gydytojo veterinarinės poste arba sandėliavimo vietoje;
- b) išduotas tą dieną, kai paskirties šaliai skirta šviežios mėsos siunta yra pakraunama;
- c) išduotas kalba, kuri yra vartojama paskirties šalyje;
- d) originalas, siunčiamas kartu su šviežios mėsos siunta.

26 straipsnis

Visas su 24 ir 25 straipsnių įgyvendinimu susijusias, ypač šviežios mėsos patikrinimo, sandėliavimo ir sunaikinimo, išlaidas apmoka siuntinio siuntėjas, gavėjas arba jų atstovas, valstybei jų nekompensuojant.

IV SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

27 straipsnis

1. Valstybės narės sudaro ir siunčia Komisijai sąrašus apie:
  - a) pasienio postus, per kuriuos importuojami galvijai ir kiaulės;
  - b) veterinarinės postus importuojamai šviežiai mėsai tikrinti.

Šie pasienio ir veterinarinės postai turi būti tvirtinami 29 straipsnyje numatyta tvarka.

2. Kad būtų patvirtinti, 1 dalies a punkte nurodytų pasienio postų pareigūnai privalo turėti, visų pirma, 12 straipsnio 1 dalyje minimam patikrinimui skirtą įrangą, taip pat įrangą, skirtą maisto atliekoms ir šiukšlėms, mėšlui, šlapimui ir kitoms atliekoms dezinfekuoti bei sunaikinti.

3. Kad būtų patvirtinti, 1 dalies b punkte nurodytuose postuose privalo būti:

- a) pakankamai dideli patikrinimo kambariai, kad patikrinimas galėtų vykti sklandžiai;
- b) tam tikslui pritaikytos atšaldymo ir šaldymo patalpos;
- c) tam tikslui pritaikyta atšaldymo patalpa;
- d) laboratorija.

4. Už patikrinimą atsako oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas. Jam padėti gali specialiai šiam tikslui parengti padėjėjai.

Tokią pagalbą reglamentuojančios taisyklės priimamos 29 straipsnyje numatyta tvarka.

5. Veterinarijos ekspertai tikrina, kad patvirtintų pasienio ir veterinarijos postų įranga atitiktų šio straipsnio reikalavimus ir kad patikrinimas vyktų laikantis šios direktyvos.

Šie ekspertai privalo būti valstybės narės piliečiai, tačiau ne tos valstybės narės, kurios teritorijoje yra įrengtas toks postas.

Šios dalies įgyvendinimo reikalavimai, ypač veterinarijos ekspertų skyrimo ir patikrinimo procedūrų, nustatomi 29 straipsnyje numatyta tvarka.

6. Visas su 5 dalies 1 pastraipos įgyvendinimu susijusias išlaidas padengia Bendrija.

28 straipsnis

1. Nepažeidžiant 6 straipsnio nuostatų, jeigu dėl gyvūnų užkrečiamosios ligos, kuri gali kelti pavojų kurios nors valstybės narės gyvuliams, protrūkio arba išplitimo Bendrijai nepriklausančioje valstybėje arba jei yra kokių nors kitų veterinariniais patikrinimais pagrįstų argumentų, ši valstybė narė uždraudžia importuoti šioje direktyvoje nurodytų gyvūnų rūšis ir vežti jas tiesiai arba aplinkiniais keliais per kitą valstybę narę iš Bendrijai nepriklausančios valstybės visos teritorijos arba iš jos dalies.

2. Nepažeidžiant 14 straipsnio nuostatų, jeigu Bendrijai nepriklausančioje valstybėje, kuri yra įtraukta į sąrašą, sudarytą pagal 3 straipsnio 1 dalį, kyla kurios nors užkrečiamosios gyvūnų ligos protrūkis arba tokia liga išplinta per šviežią mėsą ir kelia pavojų visuomenės sveikatai ar kurios nors valstybės narės gyvulių sveikatai, arba jei yra kokių nors kitų veterinarini-

niais patikrinimais pagrįstų argumentų, ši valstybė narė uždraudžia importuoti tokią mėsą ir vežti ją tiesiai arba aplinkiniais keliais per kitą valstybę narę iš Bendrijai nepriklausančios valstybės visos teritorijos arba iš jos dalies.

3. Apie priemones, kurių imamasi remiantis 1 ir 2 dalimis ir tokių priemonių panaikinimą, nurodant tokio sprendimo priežastis, valstybės narės nedelsdamos informuoja kitas valstybes nares ir Komisiją.

Po tokio pranešimo kuo skubiau šaukiamas Veterinarijos nuolatinis komitetas, kuris, remdamasis 30 straipsnyje numatyta tvarka, sprendžia, ar tokias priemones reikėtų iš dalies pakeisti, visų pirma siekiant jas suderinti su kitų valstybių narių patvirtintomis priemonėmis, ar jas panaikinti.

Susidarius 1 ir 2 dalyse aprašyti situacijai ir paaiškėjus, kad ir kitoms valstybėms narėms reikėtų taikyti priemones, kurių buvo imtasi vadovaujantis tų dalių nuostatomis ir kurios, jei reikia, buvo iš dalies pakeistos vadovaujantis pirmiau pateiktos pastraipos nuostatomis, atitinkamos priemonės patvirtinamos 30 straipsnyje numatyta tvarka.

4. Tęsti importą iš tokios Bendrijai nepriklausančios valstybės narės leidžiama laikantis tos pačios procedūros.

29 straipsnis

1. Kai turi būti laikomasi šiame straipsnyje numatytos tvarkos, pirmininkas savo iniciatyva arba valstybės narės prašymu nedelsdamas klausimą perduoda Veterinarijos nuolatiniam komitetui (toliau Komitetas), įkurtam 1968 m. spalio 15 d. Tarybos sprendimu.

2. Komitete valstybių narių balsai skaičiuojami taip, kaip nustatyta Sutarties 148 straipsnio 2 dalyje. Pirmininkas nebalsoja.

3. Komisijos atstovas pateikia priemonių, kurias reikia patvirtinti, projektą. Savo nuomonę apie tokias priemones Komitetas pateikia per dvi dienas. Nuomonė patvirtinama 12 balsų dauguma.

4. Komisija tvirtina ir nedelsdama taiko priemones, jei jos atitinka Komiteto nuomonę. Jeigu priemonės neatitinka Komiteto nuomonės arba tokia nuomonė nepareiškama, Komisija nedelsdama pateikia Tarybai priemones, kurias reikėtų patvirtinti.

Tokias priemones Taryba tvirtina kvalifikuota balsų dauguma.

32 straipsnis

Jei nuo tos dienos, kai klausimas buvo perduotas Tarybai, ji per tris mėnesius nepatvirtina jokių priemonių, pasiūlytas priemonės patvirtina ir nedelsdama įgyvendina Komisija, išskyrus tuos atvejus, kai Taryba paprasta balsų dauguma yra balsavusi prieš tokias priemones.

30 straipsnis

1. Kai turi būti laikomasi šiame straipsnyje numatytos tvarkos, pirmininkas savo iniciatyva arba valstybės narės prašymu nedelsdamas klausimą perduoda Veterinarijos nuolatiniam komitetui (toliau Komitetas), įkurtam 1968 m. spalio 15 d. Tarybos sprendimu.

2. Komitete valstybių narių balsai skaičiuojami taip, kaip nustatyta Sutarties 148 straipsnio 2 dalyje. Pirmininkas nebalsoja.

3. Komisijos atstovas pateikia priemonių, kurias reikia patvirtinti, projektą. Savo nuomonę apie tokias priemones Komitetas pateikia per dvi dienas. Nuomonė patvirtinama 12 balsų dauguma.

4. Komisija tvirtina ir nedelsdama taiko priemones, jei jos atitinka Komiteto nuomonę. Jeigu priemonės neatitinka Komiteto nuomonės arba tokia nuomonė nepareiškama, Komisija nedelsdama pateikia Tarybai priemones, kurias reikėtų patvirtinti. Tokias priemones Taryba tvirtina kvalifikuota balsų dauguma.

Jei nuo tos dienos, kai klausimas buvo perduotas Tarybai, ji per penkiolika dienų nepatvirtina jokių priemonių, pasiūlytas priemonės patvirtina ir nedelsdama įgyvendina Komisija, išskyrus tuos atvejus, kai Taryba paprasta balsų dauguma yra balsavusi prieš tokias priemones.

31 straipsnis

29 ir 30 straipsnių nuostatos taikomos aštuoniolika mėnesių nuo tos dienos, kai klausimas buvo pirmą kartą perduotas Komitetui pagal 29 straipsnio 1 dalį arba 30 straipsnio 1 dalį, arba kitas atitinkamas taisyklės.

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurių:

- a) ne vėliau kaip iki 1973 m. spalio 1 d. įsigaliojusios nuostatos įgyvendintų 23 straipsnio 1 dalies ir 3 dalies a, b ir c punktų nuostatas;
- b) ne vėliau kaip iki 1976 m. sausio 1 d. įsigaliojusios nuostatos įgyvendintų visas kitas nuostatas, išskyrus tas, kuriose nustatyta Bendrijos tvarka.

2. Jos turi įgyvendinti nuostatas, kuriose numatyta Bendrijos tvarka, nustatytas šios direktyvos ne vėliau kaip iki 1977 m. sausio 1 d.

Minimalus laikas, kuris turi praeiti nuo tos dienos, kai buvo patvirtintos pagal šias nuostatas priimtos priemonės, iki pirmiau nurodytos datos, yra dveji metai.

3. 1964 m. birželio 26 d. Tarybos direktyvos dėl gyvūnų sveikatos problemų, turinčių įtakos Bendrijos vidaus prekybai galvijais ir kiaulėmis, 4 ir 11 straipsniai ir 1964 m. birželio 26 d. Tarybos direktyvos dėl sveikatos problemų, turinčių įtakos Bendrijos vidaus prekybai šviežia mėsa, 9 straipsnis yra panaikinami tą dieną, kuri nurodyta 2 dalyje.

33 straipsnis

1. Laikantis EEB steigimo sutarties bendrųjų nuostatų, naujoms valstybėms narėms yra leidžiama iki 1977 m. gruodžio 31 d. taikyti nacionalines taisykles, pagal kurias iš trečiųjų šalių yra importuojama:

- a) galvijai ir kiaulės, skirti veislei, produkcijai arba skerdimui;
- b) šių rūšių naminių gyvūnų šviežia mėsa: galvijų, kiaulių, avių, ožkų ir viščiukų.

Atsižvelgiant į šias taisykles bus parengtos adaptacijos ruošiantis taikyti tokiam importui skirtas taisykles visoje Bendrijoje; todėl šios taisyklės turi būti nagrinėjamos nuolatiname Veterinarijos komitete.

2. Komisija, atsižvelgusi į sprendimus, priimtus apsvačius problemas, kurios kilo dėl taisyklių, reglamentuojančių Bendrijos vidaus prekybą tokiais produktais, taikymo visoje Bendrijoje, iki 1976 m. liepos 1 d. privalo pateikti Tarybai ataskaitą ir, jei reikia, atitinkamus pasiūlymus.

34 straipsnis

Ši direktyva neturi jokios įtakos teisėms ir pareigoms, numatytoms susitarimuose dėl gyvūnų sveikatos, kuriuos viena ar kelios valstybės narės sudarė su viena ar keliomis Bendrijai nepriklausančiomis valstybėmis iki šios direktyvos priėmimo dienos.

Jeigu tokie susitarimai neatitinka šios direktyvos, valstybė narė (arba narės) imasi atitinkamų priemonių tokiems neatitikimams pašalinti.

35 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1972 m. gruodžio 12 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

P. LARDINOIS

A PRIEDAS

I SKYRIUS

TUBERKULIOZE NEUŽKRĖSTA GALVIJŲ BANDA

Galvijų banda yra laikoma oficialiai neužkrėsta tuberkulioze, jeigu:

- a) visi gyvūnai neturi jokių klinikinių tuberkuliozės požymių;
- b) visiems vyresniems negu šešių savaičių amžiaus gyvūnams oficialiai atlikus tuberkulinizaciją, kurių turi būti ne mažiau kaip dvi, pirmoji – praėjus šešioms mėnesiams po bandos dezinfekcijos, antroji – dar po šešių mėnesių, o kitos – kas vieneri metai, abiejų rezultatai yra neigiami. Jei Bendrijai nepriklausančioje valstybėje, kurioje visoms galvijų bandoms yra taikomos oficialios priemonės tuberkuliozei likviduoti, po dviejų vienas po kito einančių stebėjimo laikotarpių, tarp jų darant vienerių metų pertrauką, nustatyta, kad tuberkulioze užkrėstų bandų yra ne daugiau nei 1 %; tokia pertrauka gali būti padidinta iki dviejų metų. Jeigu po dviejų vienas po kito einančių stebėjimo laikotarpių, tarp jų darant dviejų metų pertrauką, nustatyta, kad užkrėstos bandos sudaro ne daugiau 0,2 %, toji pertrauka gali būti padidinta iki trejų metų;
- c) papildant bandą galvijais pateikiamas oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojo išduotas sertifikatas, patvirtinantis, kad šie gyvūnai yra iš oficialiai tuberkulioze neužkrėstos galvijų bandos ir kad vyresniems negu šešių savaičių amžiaus gyvūnams oficialiai atlikto tuberkulinizacijos rezultatas yra neigiamas;

- i) atlikti tuberkulinizaciją nereikalaujama, jeigu tuberkulioze yra užkrėsta mažiau negu 0,2 % trečiųjų šalių ūkių, kuriuose laikomi galvijai, o veterinarijos gydytojo sertifikate nurodyta, kad toks gyvūnas:
  - 1) yra tinkamai identifiukuotas;
  - 2) yra iš Bendrijai nepriklausančios valstybės galvijų bandos, kuri yra oficialiai neužkrėsta tuberkulioze;
  - 3) vežant neturėjo kontakto su kitais galvijais iš oficialiai tuberkulioze užkrėstų bandų;
- ii) nereikalaujama pateikti i punkte nurodyto sertifikato toms Bendrijai nepriklausančioms valstybėms, kuriose ne trumpiau kaip ketverius metus:
  - 99,8 % galvijų bandų buvo oficialiai pripažintos neužkrėstomis tuberkulioze,
  - bandos, kurios oficialiai nebuvo pripažintos neužkrėstomis tuberkulioze, buvo oficialiai stebimos, o tokių bandų galvijus buvo draudžiama išvežti, išskyrus tuos atvejus, jeigu jie, oficialiai prižiūrint, buvo vežami skersti.

II SKYRIUS

BRUCELIOZE NEUŽKRĖSTOS KIAULĖS IR BRUCELIOZE NEUŽKRĖSTOS GALVIJŲ IR KIAULIŲ BANDOS

A. Galvijų bandos

1. Galvijų banda yra laikoma oficialiai neužkrėsta brucelioze, jeigu:

- a) joje nėra galvijų, skiepytų nuo bruceliozės, išskyrus prieš trejus metus skiepytas patelas;
- b) visi galvijai bent šešis mėnesius neturėjo klinikinių bruceliozės požymių;
- c) visiems vyresniems negu dvylikos mėnesių galvijams:
  - i) atlikus du oficialius serumo agliutinacijos reakcijos tyrimus, tarp jų darant ne trumpesnę kaip trijų, bet ne ilgesnę kaip dvylikos mėnesių pertrauką, nustatyta, kad brucelų skaičius yra mažesnis negu 30 tarptautinių agliutinacijos vienetų mililitre; vietoj pirmojo serumo agliutinacijos reakcijos tyrimo galima atlikti tris žiedinės reakcijos tyrimus, tarp jų darant trijų mėnesių pertrauką, tačiau

tokiu atveju antrasis serumo agliutinacijos reakcijos tyrimas atliekamas praėjus ne mažiau kaip šešioms savaitėms po trečiojo žiedinės reakcijos tyrimo;

- ii) kasmet atliekami trys žiedinės reakcijos tyrimai, tarp jų darant trijų mėnesių pertrauką, ir vienas serumo agliutinacijos reakcijos tyrimas, praėjus ne mažiau kaip šešioms savaitėms po antrojo žiedinės reakcijos tyrimo. Jeigu nėra galimybių atlikti žiedinės reakcijos tyrimo, kasmet ne rečiau kaip kas tris mėnesius, tačiau ne ilgiau negu šešis mėnesius atliekami du serumo agliutinacijos reakcijos tyrimai. Jei Bendrijai nepriklausančioje valstybėje, kurioje visoms galvijų bandoms yra taikomos oficialios priemonės bruceliozei likviduoti, brucelioze užkrėstų galvijų bandos sudaro ne daugiau kaip 1 %, pakanka atlikti du žiedinės reakcijos tyrimus arba, jei atlikti tokius tyrimus nėra galimybių, – vieną serumo agliutinacijos tyrimą, tarp jų darant ne trumpesnę kaip trijų mėnesių pertrauką;

- d) į bandą patekęs kiekvienas galvijais turi oficialiai paskirto veterinarijos gydytojo išduotą sertifikatą, patvirtinantį, kad jis yra iš oficialiai brucelioze neužkrėstos galvijų bandos, o brucelų skaičius vyresnių negu dvylikos mėnesių galvijų kraujyje po oficialiai atlikto serumo agliutinacijos reakcijos tyrimo yra mažesnis negu 30 tarptautinių agliutinacijos vienetų viename mililitre;
- i) serumo agliutinacijos tyrimo atlikti nereikalaujama tose valstybėse narėse, kuriose brucelioze neužkrėstų galvijų bandų ne trumpiau kaip dvejus metus buvo ne daugiau negu 0,2 %, o oficialiai paskirto veterinarijos gydytojo išduotame sertifikate nurodyta, kad toks gyvūnas:
- 1) yra tinkamai identifiukuotas;
  - 2) yra iš Bendrijai nepriklausančios valstybės galvijų bandos, kuri yra oficialiai neužkrėsta brucelioze;
  - 3) vežimo metu neturėjo kontakto su kitais galvijais iš oficialiai brucelioze neužkrėstų bandų;
- ii) nereikalaujama pateikti i punkte nurodyto sertifikato toms Bendrijai nepriklausančioms valstybėms, kuriose ne trumpiau kaip ketverius metus:
- 99,8 % galvijų bandų buvo oficialiai pripažintos neužkrėstomis brucelioze,
  - bandos, kurios oficialiai nebuvo pripažintos neužkrėstomis brucelioze, buvo oficialiai stebimos, o tokių bandų galvijus buvo draudžiama vežti, išskyrus tuos atvejus, jeigu jie, oficialiai prižiūrint, buvo vežami skersti.
2. Galvijų banda yra laikoma neužkrėsta brucelioze, jeigu:
- a) joje nėra jaučių, kurie buvo skiepyti nuo bruceliozės;
  - b) visos arba dalis galvijų patelių iki šešių mėnesių amžiaus buvo paskiepytos gyvąja *Buck 19* vakcina arba kitomis vakcinomis, kurios patvirtintos 29 straipsnyje numatyta tvarka;
  - c) visi galvijai atitinka 1 dalies b ir c punktų reikalavimus, t. y. brucelų skaičius jaunesnių negu trisdešimties mėnesių galvijų kraujyje yra lygus arba didesnis negu 30, bet mažesnis negu 80 tarptautinių agliutinacijos vienetų, tačiau tokiu atveju po tyrimo komplemento sujungimo metodu:
    - šis skaičius yra mažesnis negu 30 EEB vienetų, jeigu tai yra patelės, skiepytos vėliau negu prieš dvyliką mėnesių,

— visais kitais atvejais šis skaičius yra mažesnis negu 20 EEB vienetų;

- d) visi į bandą patekę galvijai turi oficialiai paskirto veterinarijos gydytojo išduotą sertifikatą, patvirtinantį, kad galvijais atitinka 1 dalies d punkto reikalavimus arba kad jis yra iš brucelioze neužkrėstos bandos ir tokiu atveju brucelų skaičius vyresnių negu dvylikos mėnesių galvijų kraujyje per trisdešimt dienų, iki jam patenkant į tokią bandą, buvo mažesnis negu 30 tarptautinių agliutinacijos vienetų viename mililitre, o tyrimo komplemento sujungimo metodu rezultatas buvo neigiamas. Visi šie tyrimai turi būti atliekami esant oficialiai priežiūrai.

Tačiau jaunesnių negu trisdešimties mėnesių amžiaus ir paskiepytų galvijų brucelų skaičius gali būti lygus arba didesnis negu 30, tačiau mažesnis negu 80 tarptautinių agliutinacijos vienetų mililitre, bet tokiu atveju po tyrimo komplemento sujungimo metodu:

- šis skaičius yra mažesnis negu 30 EEB vienetų, jeigu tai yra patelės, skiepytos vėliau negu prieš dvyliką mėnesių,
- praėjus dvylikai mėnesių po vakcinacijos šis skaičius yra mažesnis negu 20 EEB vienetų.

B. Kiaulės ir kiaulių bandos

1. Yra laikoma, kad kiaulė nėra užsikrėtusi brucelioze, jeigu:
  - a) ji neturi jokių klinikinių šios ligos požymių;
  - b) ji sveria per 25 kg ir oficialiais serologiniais tyrimais nustatyta, kad:
    - i) brucelų skaičius po serumo agliutinacijos reakcijos tyrimo yra mažesnis negu 30 tarptautinių agliutinacijos vienetų mililitre;
    - ii) tyrimo komplemento sujungimo metodu rezultatas yra neigiamas.
2. Kiaulių banda yra laikoma neužkrėsta brucelioze, jeigu:
  - a) ne mažiau kaip vienerius metus visos kiaulės neturėjo jokių klinikinių šios ligos požymių;
  - b) tuo pačiu metu ūkyje laikomi galvijai yra iš oficialiai brucelioze neužkrėstos arba brucelioze neužkrėstos bandos.

B PRIEDAS

I SKYRIUS

SKERDYKLŲ PATVIRTINIMO SĄLYGOS

1. Skerdyklose turi būti:

- a) atitinkami gardai gyvūnams, įrengti atsižvelgiant į oro sąlygas; šie gardai turi būti pastatyti ant tvirto neperšlampančio pagrindo ir įrengti taip, kad juose esančius gyvūnus būtų galima dezinfekuoti, nuplauti vandeniu ir pašerti, o kanalizacija įrengta taip, kad nuoplovos į ją subėgtų pro groteles ir vamzdžius;
- b) pakankamai erdvios skerdimo patalpos, kad darbas būtų tinkamai vykdomas; jeigu toje pačioje patalpoje tenka skersti ir kiaules, ir kitus gyvūnus, kiaulės turi būti skerdžiamos tik tam tikroje vietoje; tačiau kiaules skersti tik tam tikroje vietoje nebūtina, jeigu jos ir kiti gyvūnai yra skerdžiami ne vienu metu, tačiau tokiu atveju plikinti, šerius šalinti, grandyti ir svilinti reikia tik tam skirtoje vietoje, o nuo jos iki skerdyklos konvejerio turi būti ne mažiau 5 metrai tuščios erdvės arba ji turi būti atitverta ne žemesne kaip 3 metrų aukščio pertvara;
- c) patalpa skrandžiams ir žarnynui išimti ir valyti;
- d) patalpa žarnoms ir viduriams valyti, jeigu jos yra tvarkomos skerdykloje;
- e) atskiros patalpos riebalams ir patalpos odoms, ragams, kano-poms ir kiaulių šeriams sukrauti, jeigu visa tai nėra išvežama iš skerdyklos tą pačią dieną, kai kiaulės buvo paskerstos;
- f) rakinamos patalpos arba, atsižvelgiant į oro sąlygas, gardai sergančioms kiaulėms arba toms, kurioms įtariama liga; rakinamos patalpos, skirtos tokių gyvūnų skerdimui, sulaukytos mėsos ir konfiskuotos mėsos saugojimui.

Patalpos ir gardai sergantiems arba įtariamiems, kad serga, gyvūnams, taip pat vietos, skirtos tokiems gyvūnams paskersti, nėra privalomi Bendrijai nepriklausančių valstybių įmonėse, jei pagal jų taisykles žudyti tokius gyvūnus yra draudžiama;

- g) pakankamai erdvios atšaldymo ir šaldymo patalpos;
- h) atitinkamai įrengtos tik veterinarinės tarnybos darbuotojams skirtos rakinamos patalpos; tinkamai įrengta patalpa trichonoskopiniams tyrimams atlikti, kai šie tyrimai yra privalomi;

- i) persirengimo kambariai, praustuvai, dušai ir tualetai, kuriuose nuleidžiamas vanduo; tualetai neturi tiesiogiai susisiekti su darbo patalpomis; praustuose turi tekėti karštas ir šaltas vanduo, čia turi būti priemonių rankoms valyti ir dezinfekuoti bei vienkartinį rankšluosčių; praustuvai turi būti įrengti šalia tualetų;
- j) įranga, kuria bet kuriuo metu būtų galima atlikti šioje direktyvoje numatytus veterinarinius patikrinimus;
- k) kontrolės pultai įeinant į skerdyklą ir iš jos išeinant;
- l) tam tikra pertvara tarp užterštų ir švarių pastato patalpų, sauganti pastarąsias nuo užteršimo, ypač kvapų ir dulkių;
- m) patalpose, kurios nurodytos b, c, d, e, f, g ir i punktuose, turi būti:
  - vandeniui atspari lengvai valoma ir dezinfekuojama grindų danga, nepūvanti ir taip įrengta, kad ją būtų patogų nusausinti; pro groteles nutekėjęs į drenažo vamzdžius vanduo turi patekti į kanalizaciją, kuri turi būti įrengta po danga,
  - glotnios suapvalintais kampais sienos, ne mažiau kaip tris metrus nuo apačios padengtos šviesia plaunama danga arba dažais;
- n) tinkama ventiliacija ir garų surinkimas tose patalpose, kur tvarkoma mėsa;
- o) visose patalpose turi būti įrengtas natūralus arba dirbtinas, spalvų neiškreipiantis apšvietimas;
- p) įtaisyti, esant slėgimui, tik geriamojo vandens čiaupai; išskirtiniais atvejais gali būti naudojamas ir gėrimui netinkamas vanduo, pvz., garų gamybai, tačiau vamzdžiai, kuriais atiteka tam tikslui skirtas vanduo, turi būti įrengti taip, kad jo nebūtų galima panaudoti kitiems tikslams; be to, gėrimui netinkamą vandenį išimtiniais atvejais gali būti leista naudoti šaldymo įrenginiams vėsinti. Tokiais atvejais gėrimui netinkamo vandens vamzdžiai turi būti aiškiai atskirti nuo geriamojo vandens vamzdžių ir negali būti tiesiami tose patalpose, kuriose laikoma šviežia mėsa;
- q) pakankamai karšto geriamojo vandens;
- r) pagal higienos reikalavimus įrengta nuotėkų išleidimo sistema;

- s) darbo patalpose tinkami įrengimai rankoms ir instrumentams valyti ir dezinfekuoti; šie įrengimai turi būti kuo arčiau darbo vietų; čiaupai įrengti taip, kad jų nereikėtų sukinėti ranka; iš įrengimų turi tekėti šaltas ir karštas vanduo; turi būti valymo ir dezinfekavimo priemonių bei vienkartinį rankšluosčių; valymui ir dezinfekacijai skirtų priemonių ir vienkartinį rankšluosčių; vandens temperatūra instrumentams plauti turi būti ne žemesnė kaip 82°C;
- t) instrumentai, pritaikyti doroti pakabintus gyvūnus, prieš tai juos apsvaiginus; metaliniai rėmai, naudojami kailiui dirbti, turi būti iš nerūdijančios medžiagos ir įtaisyti tokia aukštyje, kad skerdena nesiektų grindų;
- u) skerdenų pakabinimo ir vežimo takai tolesniam mėsos tvarkymui;
- v) atitinkami įrenginiai, apsaugantys nuo kenkėjų: vabzdžių, graužikų ir pan.;
- w) instrumentai ir darbo įrankiai, pvz., nerūdijančių medžiagų konteineriai mėsai sukrauti, kuriuos būtų lengva valyti ir dezinfekuoti;
- x) specialiai įrengta vieta mėšlui;
- y) vieta ir atitinkami įrengimai transporto priemonėms valyti ir dezinfekuoti; tai nėra privaloma, jei pagal nuostatas transporto priemonės yra valomos ir dezinfekuojamos visuomeninėse firmose; naudojantis kelių transporto priemonėmis, tokios firmos turi būti netoli skerdyklų.

II SKYRIUS

IŠPJAUSTYMO ĮMONIŲ PATVIRTINIMO SĄLYGOS

2. Išpjaustymo įmonėse turi būti:

- a) pakankamo dydžio atšaldymo patalpos šviežiai mėsai laikyti;
- b) patalpa mėsos išpjaustymui, iškaulinėjimui ir jos pakavimui, kaip numatyta 46 dalyje;
- c) patalpa, kurioje mėsa būtų pakuojama taip, kaip nurodyta 45 dalyje, ir mėsos išsiuntimui;
- d) tinkamai įrengta, tik veterinarinės tarnybos darbuotojams skirta rakinama patalpa;
- e) tinkamai įrengta patalpa trichonoskopiniams tyrimams atlikti, jeigu šie tyrimai yra atliekami išpjaustymo įmonėje;
- f) persirengimo kambariai, praustuvai, dušai ir tualetai, kuriuose nuleidžiamas vanduo; tualetai neturi tiesiogiai susisiekti su darbo patalpomis; praustuose turi tekėti karštas ir šaltas vanduo, čia turi būti priemonių rankoms valyti ir dezinfekuoti bei vienkartinį rankšluosčių; praustuvai turi būti įrengti šalia tualetų;
- g) specialūs orui nelaidūs ir vandeniui atsparūs, nerūdijantys konteineriai su dangčiais ir sklendėmis maistui netinkamai mėsai arba mėsos subproduktams laikyti, kad pašaliniai asmenys negalėtų jų išimti, arba rakinamos patalpos tokiai mėsai ir subproduktams laikyti, jeigu jų kiekis yra pakankamai didelis arba jeigu ji nėra išvežama ar sunaikinama darbo dienai pasibaigus;
- h) patalpose, kurios nurodytos a ir b punktuose, turi būti:
  - vandeniui atspari lengvai valoma ir dezinfekuojama grindų danga, nepūvanti ir taip įrengta, kad ją būtų patogiu nusausinti; pro groteles nutekėjęs į drenažo vamzdžius vanduo turi patekti į kanalizaciją, kuri turi būti įrengta po danga;
  - glotnios suapvalintais kampais sienos, ne mažiau kaip du metrus nuo apačios padengtos šviesia plaunama danga arba dažais;
  - i) šaldymo įrengimai a ir b punktuose nurodytose patalpose, palaikantys ne aukštesnę kaip + 7 °C temperatūrą mėsos viduje;
  - j) temperatūrą registruojantis termometras arba teletermometras išpjaustymo patalpoje;
  - k) įrengimai, kuriais bet kada galima atlikti šioje direktyvoje numatytą patikrinimą ir veterinarinę priežiūrą;
  - l) atitinkama ventiliacija patalpose, kur dorojama mėsa;
  - m) natūralus arba dirbtinis spalvų neiškreipiantis apšvietimas patalpoje, kur dorojama mėsa;
  - n) pakankamas kiekis tik geriamojo ir iš vandentiekio tiekiamo vandens; gėrimui netinkamas vanduo išimtiniais atvejais gali būti naudojamas garų gamybai, tačiau šiam tikslui įrengti vamzdžiai ir jais tekantis vanduo neturi būti naudojami kitiems tikslams; be to, gėrimui netinkamas vanduo išimtiniais atvejais gali būti naudojamas šaldymo įrenginiams aušinti. Gėrimui netinkamo vandens vamzdžiai turi skirtis nuo geriamo vandens vamzdžių ir negali būti tiesiami tose patalpose, kuriose laikoma šviežia mėsa.
  - o) pakankamas kiekis karšto geriamojo vandens;
  - p) pagal higienos reikalavimus įrengta nuotekų išleidimo sistema;

- q) patalpose, kuriose dorojama mėsa, tinkami įrengimai rankoms ir instrumentams valyti bei dezinfekuoti turi būti kuo arčiau darbo vietų. Čiaupai įrengti taip, kad jų nereikėtų sukinėti ranka; iš šių įrengimų turi tekėti šaltas ir karštas vanduo, turi būti valymo ir dezinfekavimo priemonių bei vienkartinį rankšluosčių; vandens temperatūra instrumentams plauti turi būti ne žemesnė kaip 82 °C;
- r) higienos reikalavimus atitinkantys įrengimai mėšai tvarkyti ir konteineriai mėšai laikyti turi būti įrengti taip, kad nei mėsa, nei konteineriai nebūtų kraunami tiesiai ant žemės;
- s) atitinkami įrenginiai, apsaugantys nuo kenkėjų: vabzdžių, graužikų ir pan.;
- t) instrumentai ir įrengimai, pvz., išpjaustymui skirti stalai, stalai su nukeliamu išpjaustymui skirtu stalo viršumi, konteineriai, konvejerio juostos ir pjūklai, pagaminti iš nerūdijančios medžiagos, kuri neterštų mėsos ir būtų lengvai valoma ir dezinfekuojama. Medį naudoti draudžiama.

III SKYRIUS

ŠALDYMO SANDĖLIŲ, ESANČIŲ NE SKERDYKLOSE IR IŠPJAUSTYMO ĮMONĖSE, PATVIRTINIMO SĄLYGOS

3. Už skerdyklų ir išpjaustymo įmonių įrengtuose šaldymo sandėliuose turi būti:
- a) pakankamai didelės šaldymo patalpos, kurias būtų lengva valyti ir dezinfekuoti ir kuriose šviežia mėsa būtų laikoma tokioje temperatūroje, kokia nurodyta 48 dalyje.
- Šios patalpos neturi būti sujungtos su patalpomis, kuriose laikoma ne šviežia mėsa, o kiti maisto produktai.
- Lubomis išvedžiota šaldymo įranga turi būti gerai izoliuota ir tiesiai su nutekamojo vandens vamzdžiais sujungta drenažo sistema.
- Grindyse įrengta šaldymo įranga išvedžijama latakuose, kuriuose įtaisyta ir atskirai veikianti atliekų šalinimo sistema arba kurie prijungiami tiesiai prie įmonėje naudojamos sistemos;
- b) specialios rakinamos patalpos konfiskuotai arba siuntimui paruoštai mėšai laikyti;
- c) tinkamai įrengta, tik veterinarinės tarnybos darbuotojams skirta rakinama patalpa;
- d) vieta ir atitinkami įrengimai transporto priemonėms valyti ir dezinfekuoti. Tokios vietos ir tokie įrengimai nėra būtini, jeigu pagal galiojančias nuostatas transporto priemonės yra plaučiamos ir dezinfekuojamos visuomeniniuose centruose. Centrai, kuriuose plaučiamos kelių transporto priemonės, turi būti įrengti netoli mėsos įmonės;
- e) patalpose, išvardytose a ir b punktuose, turi būti:
- vandeniui atspari lengvai valoma ir dezinfekuojama, nepūvanti, ne po atviru dangumi įrengta grindų danga, turinti nuolydį ir tinkamą kanalizaciją, į kurią pro groteles ir vamzdžius subėgtų skysčiai,
  - glotnios suapvalintais kampais sienos, ne mažiau kaip 3 metrus nuo apačios arba iki lubų padengtos šviesiai dažyta plaunama danga arba dažais,
  - durys, pagamintos iš ilgai nesusidėvinčios medžiagos, o jeigu durys medinės, jos iš abiejų pusių turi būti padengtos danga arba nudažytos. Durų dangaturi būti atspari smūgiams ir pagaminta iš tokios medžiagos, kuri nekenktų mėšai; ji turi būti nesuplyšusi,
  - grindys, sienos ir lubos bei vamzdžiai, izoliuoti nepūvančiomis, bekvapėmis ir vandeniui atspariomis medžiagomis;
- f) įrengimai, palaikantys tokią temperatūrą, kokia nurodyta 48 dalyje;
- g) šaldymo patalpų įrenginiai turi būti atsparūs rūdimis ir tokios konstrukcijos, kad šviežia mėsa, ją vežant arba laikant sandėliuose, nesiliestų nei su žeme, nei prie sienų;
- h) pakankamas kiekis tik geriamojo ir tikiš vandentiekio tiekiamo vandens; gėrimui netinkamas vanduo išimtiniais atvejais gali būti naudojamas garų gamybai, tačiau šiam tikslui įrengti vamzdžiai ir jais tekantis vanduo neturi būti naudojami kitiems tikslams; be to, gėrimui netinkamas vanduo išimtiniais atvejais gali būti naudojamas šaldymo įrenginiams aušinti. Tokiais atvejais gėrimui netinkamo vandens vamzdžiai turi skirtis nuo geriamojo vandens vamzdžių ir negali būti tiesiami tose patalpose, kuriose laikoma šviežia mėsa;
- i) pagal higienos reikalavimus įrengta nuotėkų išleidimo sistema;
- j) atitinkami įrenginiai, apsaugantys nuo kenkėjų: vabzdžių, graužikų ir pan.;

- k) natūralus arba dirbtinis, spalvų neiškreipiantis apšvietimas;
- l) tinkama ventiliacija;
- m) tinkami įrengimai rankoms ir instrumentams valyti ir dezinfekuoti, įrengti kuo arčiau sandėlių; čiaupai įrengti taip, kad jų nereikėtų sukinėti ranka; iš šių įrengimų turi tekėti šaltas ir karštas vanduo, turi būti valymo ir dezinfekavimo priemonių bei vienkartinį rankšluosčių. Vandens temperatūra instrumentams plauti turi būti ne žemesnė kaip 82 °C;
- n) persirengimo kambariai, praustuvai, dušai ir tualetai, kuriuose nuleidžiamas vanduo; iš praustuvų turi tekėti karštas ir šaltas vanduo, čia turi būti priemonių rankoms valyti ir dezinfekuoti bei vienkartinį rankšluosčių; praustuvai turi būti įrengti šalia tualetų;
- o) temperatūrą registruojantis termometras arba teletermometras.

IV SKYRIUS

ĮMONIŲ PERSONALO, PATALPŲ IR ĮRENGIMŲ HIGIENA

4. Personalas, patalpos ir įranga turi būti neprikaištingai švarūs:
  - a) personalas privalo vilkėti švariais darbo drabužiais ir būti su galvos apdangalu, kuris, jei reikia, dengtų ir kaklą. Personalas, skerdžiantis gyvūnus ir dorojantis mėsą, plauna ir dezinfekuoja rankas keletą kartų per dieną ir kiekvieną kartą tęsdami pradėtą darbą. Asmenys, turėję kontaktų su sergančiais gyvūnais arba užkrėsta mėsa, tuoj po to turi nedelsdami karštu vandenių švariai nusiplauti rankas iki alkūnių ir jas dezinfekuoti. Rūkyti darbo patalpose ir sandėliuose draudžiama;
    9. Darbo patalpų ir šviežios mėsos sandėlių grindis draudžiama barsyti pjuvenomis ir kitomis panašiomis medžiagomis.
  - b) į įmonę neturi patekti jokių pašalinių gyvūnų, į skerdyklas turi patekti tik skerstiniai gyvūnai, o į skerdyklų teritoriją – tik jų darbui būtini gyvūnai. Grauzikai, vabzdžiai ir kiti parazitai turi būti sistemingai naikinami;
  - c) šviežiai mėsei doroti skirti įrengimai bei įrankiai yra švarūs ir tvarkingi. Jie valomi ir dezinfekuojami keletą kartų per dieną, darbo dienos pabaigoje, taip pat prieš naudojant juos po to, kai buvo užkrėsti, ypač ligas sukeliančiais mikrobais.
5. Patalpos, įrankiai ir įrengimai turi būti naudojami tik šviežios mėsos dorojimui. Įrankiai, skirti šviežiai mėsei kapoti, turi būti naudojami tik šiam tikslui.
6. Šviežia mėsa ir mėsos konteineriai neturi būti dedami tiesiai ant grindų.
7. Valymo, dezinfekavimo priemonės ir pesticidai neturi kenkti šviežios mėsos sveikumui.
8. Visais atvejais naudojamas tik geriamasis vanduo; tačiau išskirtiniais atvejais, pvz., garų gamybai, gali būti naudojamas gėrimui netinkamas vanduo, tačiau tokio vandens vamzdžiai turi būti įtaisyti taip, kad jo nebūtų galima naudoti kitiems tikslams. Be to, negeriamas vanduo išskirtiniais atvejais gali būti naudojamas
  9. šaldymo įrenginiams aušinti. Gėrimui netinkamo vandens vamzdžiai turi skirtis nuo geriamojo vandens vamzdžių ir negali būti tiesiami darbo patalpose arba tose, kurios skirtos šviežiai mėsei saugoti.
  10. Išpjaustoma taip, kad į šviežią mėsą nepatektų joks užkratas.
  11. Kaulų atplaišos ir kraujo krešuliai pašalinami. Šviežia mėsa, kuri lieka po išpjaustymo ir nėra skirta žmonių maistui, turi būti sudėta į 2 dalies g punkte aprašytus konteinerius.
  11. Skersti gyvūnus, juos išpjaustyti, doroti šviežią mėsą negali tie asmenys, kurie gali mėsą užkrėsti, ypač tie:
    - a) kurie serga arba yra įtariami sergantys vidurių šiltine, A ir B tipo paratifu, infekciniu enteritu (salmonelioze), dizenterija, infekciniu hepatitu, skarlatina arba yra šių ligų nešiotojai;
    - b) kurie serga arba yra įtariami sergantys užkrečiamąja tuberkulioze;
    - c) kurie serga arba yra įtariami sergantys užkrečiamąja odos liga;
    - d) kurie verčiasi veikla, dėl kurios šviežia mėsa gali būti užkrėsta mikrobais;
    - e) kurių rankos yra subintuotos, tačiau ant sužeisto piršto, jei žaizda neužkrečiama, gali būti užklijuotas pleistras.
12. Su šviežia mėsa dirbantys žmonės privalo turėti sveikatos pažymėjimą. Jame turi būti patvirtinta, kad jiems leidžiama dirbti tokį darbą; kiekvienais metais ir oficialiai paskirtam veterinarijos gydytojui pareikalavus toks pažymėjimas yra pratęsiamas; jį saugo oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas.

V SKYRIUS

VETERINARINIS PATIKRINIMAS PRIEŠ SKERDIMĄ

13. Gyvūnų sveikata yra tikrinama tą dieną, kai jie yra pristatomi į skerdyklą. Jeigu gyvūnas aptvare iki skerdimo išbuvo ilgiau negu parą, jis turi būti tikrinamas pakartotinai.
14. Veterinarinį patikrinimą prieš skerdimą oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas atlieka pagal profesines taisykles ir esant tinkamam apšvietimui.
15. Patikrinimo metu turi būti nustatyta:
  - a) ar gyvūnai neserga kokia nors žmogaus ir gyvūnų sveikatai pavojinga užkrečiamąja liga ir ar nėra jokių požymių arba tokios būklės, kurie rodytų, kad gali jomis susirgti;
  - b) ar gyvūnai nerodo kokios nors ligos požymių ir ar nėra kokių nors bendro pobūdžio sutrikimų;
  - c) ar jie nėra išvargę arba susijaudinę.
16. Draudžiama skersti ir į Bendriją importuoti šviežią mėsą tokių gyvūnų:
  - a) kurių būklė yra tokia, kokia aprašyta 15 dalies a ir b punktuose;
  - b) kuriems nebuvo suteikta galimybė pailsėti, nes išvargę arba susijaudinę gyvūnai ilsėtis turi ne trumpiau negu parą;
  - c) kuriems nustatyta viena iš tuberkuliozės formų arba kurių reakcija į tuberkuliną yra teigiama, o tai reiškia, kad jie serga tuberkulioze.

VI SKYRIUS

SKERDIMO IR IŠPJAUSTYMO HIGIENA

17. Skerstini gyvūnai, atvežti į skerdyklą, turi būti skerdžiami nedelsiant.
18. Nuleidžiamas visas kraujas, kraujas, skirtas maistui, turi būti surenkamas tik į švarius kontenerius. Jį galima maišyti instrumentais, kurie atitinka higienos reikalavimus, bet ne ranka.
19. Gyvūnams, išskyrus kiaules, nedelsiant nudiriama visa oda. Nuo kiaulių, kurios paliekamos su oda, nedelsiant pašalinami šeriai.
20. Nuleidus kraują, ne vėliau kaip po pusvalandžio gyvūnai turi būti iki galo išdoroti. Plaučiai, širdis, kepenys, blužnis ir tarpuplautis gali būti atskirti arba palikti natūraliai prisijungę prie skerdenos. Atskirti organai turi būti sunumeruoti ar kitaip pažymėti, kad būtų galima atskirti, kuriai skerdenai priklauso; sunumeruojama ar kitaip pažymima taip pat ir galva, liežuvis, virškinamasis traktas ir kitos gyvūno dalys, kurias būtina patikrinti. Visos šios dalys turi būti šalia skerdenos iki patikrinimo pabaigos. Visų rūšių gyvūnų inkstai, nugramdžius nuo jų taukus, paliekami natūraliai sujungti su skerdena.
21. Mėsą valyti medžiagos skiaute ir nupūsti nešvarumus draudžiama. Organą nupūsti leidžiama religinių apeigų metu, tačiau toks organas po to negali būti eksportuojamas į Bendriją.
22. Kanopinių, vyresnių kaip keturių savaičių amžiaus kiaulių ir vyresnių kaip trijų mėnesių jaučių skerdenos tikrintojams pateikiamos perkirstos išilgai per stuburą į dvi dalis. Kiaulių ir kanopinių galvos taip pat turi būti perkirstos išilgai. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas gali pareikalauti, kad visos skerdenos patikrinimui būtų pateiktos perkirstos išilgai.
23. Iki patikrinimo pabaigos draudžiama išpjaustyti skerdeną, išimti ar kaip kitaip doroti kurią nors paskersto gyvūno dalį.
24. Sulaikyta arba konfiskuota mėsa, skrandžiai, žarnos, kailiai, odos, ragai, kanopos ir kiaulių šeriai turi būti kaip galima greičiau sudėti į specialias patalpas.

VII SKYRIUS

VETERINARINIS SKERDIENOS PATIKRINIMAS

25. Visos gyvūno dalys, tarp jų ir kraujas, turi būti tikrinami tuoj pat jų paskerdus.
26. Atliekant veterinarinį skerdenos patikrinimą, būtina:
- vizualiai apžiūrėti paskerstą gyvūną;
  - atlikti tam tikrų organų, ypač plaučių, kepenų, blužnies, gimdos, tešmens ir liežuvio, apčiuopą;
  - įpjauti tiriamus organus ir limfinius mazgus.
- Jeigu apžiūrint arba atliekant apčiuopą nustatoma, kad jie yra pažeisti ir gali užteršti skerdenas, įrengimus, darbuotojus arba darbo patalpas, tokius organus įpjauti reikia ne skerdyklos patalpose;
- ištirti konsistencijos, spalvos, kvapo ir, jei įmanoma, skonio pakitimus;
  - jei reikia, atlikti laboratorinius tyrimus, ypač 20 straipsnio b, c ir d punktuose išvardytų medžiagų tyrimus.
27. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas privalo ištirti:
- kraujo spalvą, jo koaguliacines savybes ir galimus svetimkūnius kraujyje;
  - galvą, gerklas, užryklinius, pažandikaulinius bei paausinius limfmazgius (*Lnn. retropharyngiales, mantibulares ir parotidei*) ir migdolines liaukas, nupjauti liežuvį ir atidžiai ištirti snukį bei ryklę. Migdolinės liaukos šalinamos po patikrinimo;
  - plaučius, trachėją, stemplę, bronchų ir tarpusienio limfmazgius (*Lnn. bifurcationes, eparteriales ir mediastinales*); trachėją ir plaučius perpjaunant išilgai ir plaučių apatinio trečdaliai dalį įpjau- nant statmenai pagrindinės ašies;
  - perikardą ir širdį, kuri perpjaunama išilgai, atidarant skilvelius ir perpjaunant jų pertvaras;
  - diafragmą;
  - kepenis, tulžies pūslę bei tulžies latakus, kepenų ir kasos limf- mazgius (*Lnn.portales*);
  - virškinamąjį traktą, žarnaplėvę, skrandžio ir žarnaplėvės limf- mazgius (*Lnn.gastrici mesenterici, craniales ir caudales*);
  - blužnį;
  - inkstus bei jų limfmazgius (*Lnn. renales*) ir šlapimo pūslę;
  - krūtinplėvę ir pilvaplėvę;
  - lyties organus; karvių gimda perpjaunama išilgai;
  - tešmenį ir jo limfmazgius (*Lnn. supramammarii*); karvių tešmuo įpjauamas iki parenchimos;
  - jaunų gyvūnų bambos sritį ir sąnarius; jei reikia, bambos sritis įpjauama, o sąnariai perpjaunami.
- Minėti limfmazgiai turi būti laipsniškai atskirti ir supjaustyti kuo plonesniais gabalėliais, pjaunant išilgai pagrindinio kamieno.
- Taip pat, jei reikia, turi būti įpjauti šie limfmazgiai: paviršiniai kaklo (*Lnn. cervales superficiales*), paviršiniai pirmojo šonkaulio (*Lnn. axillares proprii et primae costae*), krūtinkaulio kranialiniai (*Lnn. ster- nales craniales*), kaklo gilieji (*Lnn. cervicales profundū*), kostocervikali- niai (*Lnn. costocervicales*), pakinklio (*Lnn. poplitei*), kelio raukšlės (*Lnn. subiliaci*), sėdmenų (*Lnn. ischiatici*), klubo ir juosmens (*Lnn. iliaci et lumbales*).
- Tik iškilus abejonėms avių ir ožkų širdys yra perpjaunamos ir įpjaujami galvų limfmazgiai.
28. Be to, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas privalo sistemingai atlikti:
- A. Cisticerkozės tyrimus:
- ištirti vyresnių kaip šešių savaičių amžiaus galvijų:
    - liežuvį, kurio raumeninė dalis įpjauama išilgai, nesuža- lojant viso organo,
    - stemplę, atskyrus ją nuo trachėjos,
    - širdį, kuri įpjauama taip, kaip nurodyta 27 dalies d punkte, ir perskiriama į dvi dalis, pjaunant nuo priešir- džio auselės iki širdies viršūnės, taip pat apatinį žandi- kaulį, kuris įpjauamas dviem išilginiais pjūviais bei apžiūrimi abiejų pusių išoriniai ir vidiniai kramtomieji raumenys,
    - diafragmą, atskiriant raumeninę dalį nuo serozinės dalies,
    - skerdenos paviršinius raumenis, kurie yra matomi;
  - ištirti kiaulių raumenų, ypač šlaunų, paviršių, pilvo sienelę, mažąjį ir didįjį juosmens raumenis, nugramdžius nuo jų riebalus, diafragmos kojeles, tarpšonkaulinius raumenis, širdį, liežuvį ir gerklas.
- B. Jaučių, avių ir ožkų distomatozės tyrimus, įpjaunant kepenų visceralinį paviršių ir ištiriant tulžies latakus bei giliai perpjau- nant kepenų uodeguotąją skiltį.
- C. Kanopinių įnosių tyrimą, atidžiai apžiūrint trachėją, gerklų ir nosies ertmės gleivinės sinusus ir jų atšakas, prieš tai perkirtus galvą ir išėmus nosies pertvarą.

VIII SKYRIUS

REIKALAVIMAI ŠVIEŽIAI MĖSAI, KURI SKIRTA IŠPJAUSTYTI

29. Skerdenos pjaustymas į gabalus mažesnius nei skerdenos pusė ir ketvirčiai ar iškaulinėjimas leidžiamas tik mėsos išpjaustymo įmonėse.
30. Įmonės savininkas arba jo atstovas padeda tikrintojams apžiūrėti įmonę, susipažinti su mėsos tvarkymo operacijomis ir apžiūrėti reikiamus įrengimus; jis privalo informuoti atsakingą už priežiūrą oficialiai paskirtą veterinarijos gydytoją apie šviežios mėsos, kuri atvežama į įmonę, kilmę.
31. Šviežia mėsa, kuri neatitinka šios direktyvos reikalavimų, į patvirtintą įmonę gali patekti tik tuo atveju, jei bus laikoma specialiose patalpose; ji turi būti pjaustoma kitose patalpose ar kitu laiku nei šviežia mėsa, kuri atitinka tuos reikalavimus. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas privalo bet kuriuo paros metu būti įleistas į šaldymo sandėlius bei kitas darbo patalpas ir garantuoti, kad būtų griežtai laikomasi minėtų nuostatų.
32. Šviežia mėsa, skirta išpjaustyti, ją atvežus turi būti nedelsiant pristatyta į išpjaustymo įmonę ir sudėta į patalpas, kurios aprašytos 2 dalies a punkte; šiose patalpose skerdena ir jos gabalai laikomi pastovioje ne aukštesnėje kaip + 7 °C temperatūroje.
33. Šviežia mėsa į patalpas, minimas 2 dalies b punkte, turi būti kraunama laipsniškai, kaip reikalaujama. Baigus pjaustyti ir pakuoti, mėsa vežama į atšaldymo patalpą, aprašytą 2 dalies a punkte.
34. Išpjaustymo metu visame pastate turi būti ne aukštesnė kaip + 10 °C temperatūra.
35. Šviežios mėsos vidaus temperatūra, ją išpjaustant, iškaulinėjant ir pakuojant, kaip nurodyta 45 ir 46 dalyse, turi būti ne aukštesnė kaip + 7 °C. Išpjaustymo metu mėsos pH didžiąjame nugaros raumenyje ties tryliktoju šonkauliu neturi būti didesnis nei 6.1.
36. Šviežią mėsą valyti medžiagos skiaute ir nupūsti nešvarumus yra draudžiama. Organą nupūsti leidžiama religinių apeigų metu, tačiau toks organas po to negali būti suvartotas maistui.

IX SKYRIUS

ŠVIEŽIOS MĖSOS SVEIKUMO KONTROLĖ

37. Išpjaustymo įmones prižiūri oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas, kuris apie šviežios mėsos, skirtos Bendrijos vidaus prekybai, išpjaustymą turi būti informuojamas iš anksto.
38. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas, kaip prižiūrėtojas, vykdo šiuos uždavinius:
- prižiūri, kad šviežia mėsa būtų registruojama žurnale ją atvežus ir išvežant,
  - tikrina šviežios mėsos, skirtos Bendrijos vidaus prekybai, sveikumą išpjaustymo įmonėje,
  - tikrina šviežią mėsą, skirtą Bendrijos vidaus prekybai, prieš ją išpjaustant ir išvežant iš išpjaustymo įmonės,
  - išrašo ir išduoda dokumentus, patvirtinančius, kad išpjaustyta mėsa buvo patikrinta taip, kaip nurodyta 44 dalyje ir 22 straipsnyje,
  - tikrina viso pastato, įrengimų ir instrumentų švarą, kaip nurodyta IV skyriuje, ir darbuotojų higieną,
  - paima reikalingus mėginius laboratorijoms, kuriose tiriama, ar mėsoje nėra, pavyzdžiui, kenksmingų mikrobus, priedų arba kitų neleistinų cheminių medžiagų. Šių tyrimų rezultatai registruojami žurnale,
  - veterinarijos gydytojui pasiūlius, atlieka kitokią priežiūrą, kad būtų laikomasi šios direktyvos nuostatų.

X SKYRIUS

ŽYMĖJIMAS SVEIKUMO ŽENKLU

39. Už mėsos žymėjimą sveikumo ženklu atsako oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas. Šiam tikslui jis turi turėti ir prižiūrėti:
- instrumentus, skirtus mėsai žymėti sveikumo ženklu, kuriuos gali perduoti savo asistentams tik mėsos ženklinimo metu, bet ne ilgiau, negu to reikalauja ši operacija;
  - etiketes, kurios minimos 44 dalyje, kurios jau yra antspauduotos taip, kaip nurodyta šiame skyriuje. Šias etiketes padėjėjai gauna tada, kai jas reikia pritvirtinti, ir tiek, kiek tuo metu jų reikia.
40. Sveikumo ženklas turi būti ovalo formos, kurio plotis 6,5 cm, o aukštis 4,5 cm. Jame turi būti aiškiai ir įskaitomai įrašyta tokia informacija:
- viršuje – eksportuojančios šalies pavadinimas didžiosiomis raidėmis arba, jei reikia, tos šalies pavadinimo pirmosios raidės pagal Tarptautinę transporto priemonių registro konvenciją,
  - centre – skerdyklos veterinarinio patvirtinimo numeris.
- Raidžių dydis turi būti 0,8 cm, o skaitmenų – 1 cm aukščio.
- Antspaude gali būti nurodytas šviežių mėsą tikrinęs oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas.
41. Skerdenos žymimos rašaliniu spaudu arba išdegintu įspaudu, kaip nurodyta 40 dalyje:
- daugiau kaip 60 kg sveriančios skerdenos dalijamos į dvi dalis, o spaudas įspaudžiamas ant abiejų pusių išorinėje šlaunies, sėdmenų, nugaros, krūtinės, pečių ir pleuros dalyje,
  - kitos skerdenų dalys antspauduojamos keturiose vietose prie pečių ir išorinėje šlaunų dalyje.
42. Kepenyse įspaudas išdeginamas taip, kaip nurodyta 40 dalyje.
- Galvos, liežuviai, širdys ir plaučiai žymimi rašaliniu spaudu arba išdegintu įspaudu, kaip nurodyta 40 dalyje.
- Tačiau jaunesnių nei trijų mėnesių amžiaus kiaulių, avių ir ožkų liežuvių ir širdžių antspauduoti nebūtina.
43. Skerdenų gabalai, išskyrus riebalus, poodinius kiaulinius riebalus, uodegas, ausis ir kojas, ant kurių nėra spaudu, tačiau kurie yra išpjaustymo įmonėse tinkamai paženklintų skerdenų dalys, turi būti žymimi rašaliniu spaudu arba išdegintu įspaudu, kaip nurodyta 40 dalyje, šalia jo įspaudžiant išpjaustymo įmonių veterinarinio patvirtinimo numerį vietoj skerdyklos veterinarinio patvirtinimo numerio.
- Kieti poodiniai kiauliniai riebalai ir papildė, nuo kurių nulupta odelė, gali būti suskirstyti atskiromis partijomis po penkis gabalus; visos partijos ir jų atskiri gabalai turi būti antspauduojami prižiūrint atsakingam pareigūnui ir turėti etiketes, atitinkančias 44 dalies reikalavimus.
- Žymėti galima ir ovalo formos spaudu. Toks spaudas, dedamas ant kiekvieno skerdenos gabalo, turi būti vienkartinis, pagamintas iš tvirtos medžiagos ir atitikti visus higienos reikalavimus. Ant tokio spaudu aiškiai ir įskaitomai turi būti įrašyta:
- viršuje – eksportuojančios šalies pavadinimas didžiosiomis raidėmis arba tos šalies pavadinimo pirmosios raidės pagal Tarptautinę transporto priemonių registro konvenciją,
  - centre – išpjaustymo įmonės veterinarinio patvirtinimo numeris.
- Raidės ir skaitmenys turi būti 0,2 cm aukščio.
- Spaude gali būti nurodytas šviežių mėsą tikrinęs oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas.
44. Ant pakuočių aiškiai matomoje vietoje turi būti etiketė su lengvai įskaitomu vienu iš 40 ir 43 dalyse numatytu ženklu. Tokia etiketė turi būti pritvirtinta taip, kad suplyštų atidarius pakuotę. Ant etiketės taip pat turi būti serijos numeris.

XI SKYRIUS

IŠPJAUSTYTOS ŠVIEŽIOS MĖSOS PAKAVIMAS

45. a) pakuotė (pavyzdžiui, dėžės, popierinės dėžės) turi atitikti visus higienos reikalavimus, visų pirma:
- dėl jos neturi pakisti šviežios mėsos organoleptinės savybės,
  - joje neturi būti medžiagų, kurios per mėsą galėtų pakenkti žmonių sveikatai,
  - ji turi būti iš pakankamai tvirtos medžiagos ir apsaugoti šviežių mėsą jos vežimo ir dorojimo metu;
- b) šviežios mėsos negalima dėti į jau panaudotas pakuotes, nebent jos būtų pagamintos iš nerūdijančios bei lengvai plaunamos medžiagos, prieš tai jas išplovus ir dezinfekavus.

46. Jei reikia šviežią mėsą arba subproduktus įpakuoti, pavyzdžiui, į plastikinius maišus, kurie tiesiogiai liečiasi su mėsa, tai turi būti daroma laikantis higienos reikalavimų ir tuoj po to, kai mėsa išpjaustoma.

Šviežia mėsa, išskyrus kietus poodinius kiaulinius riebalus ir skrandžius, visais atvejais turi būti sudėta į apsauginę pakuotę, išskyrus atvejus, kai ji vežama pakabinta.

Tokios pakuotės turi būti permatomos, bespalvės ir atitikti 45 dalies a punkto reikalavimus; dar kartą vynioti šviežios mėsos į tą pačią pakuotę negalima.

47. Vienoje iš 45 ir 46 dalyse numatytų pakuočių gali būti tik vienos ir tos pačios gyvūnų rūšies šviežia mėsa.

XII SKYRIUS

MĖSOS LAIKYMAS

48. Bendrijos vidaus prekybai skirta šviežia mėsa, atlikus veterinarinį skerdenos patikrinimą, nedelsiant turi būti atšaldyta, skerdenos ir

išpjaustyta mėsa laikomos ne aukštesnėje kaip + 7 °C, subproduktai + 3 °C temperatūroje.

XIII SKYRIUS

VEŽIMAS

49. Šviežia mėsa turi būti vežama transporto priemonėmis, kurių konstrukcija ir įrengimai leistų palaikyti 48 dalyje nurodytą temperatūrą, o mėsa vežimo metu išliktų nepakitusi.

50. Transporto priemonės arba konteineriai, skirti tokiai mėsai vežti, turi atitikti šiuos reikalavimus:

- a) jų vidaus arba kitų su šviežia mėsa besiliečiančių dalių paviršius turi būti iš nerūdijančios medžiagos, kuri negalėtų pakenkti šviežios mėsos organoleptinėms savybėms arba žmonių sveikatai; šie paviršiai turi būti lygūs, lengvai plaunami ir dezinfekuojami;
- b) juose turi būti veiksmingų priemonių, kurios apsaugotų šviežią mėsą nuo vabzdžių bei dulkių, būtų neperšlampami;
- c) įtaisai, skirti skerdenoms ir jų pusėms arba ketvirčiams pakabinti, turi būti nerūdijantys ir tokia aukštyje, kad mėsa nesiektų grindų; ši nuostata netaikoma, jei mėsa yra sušaldyta ir higieniškai įpakuota.

51. Šviežiai mėsai skirtomis transporto priemonėmis arba konteineriais negalima vežti gyvūnų arba kitų produktų, kurie gali pakenkti arba užkrėsti šviežią mėsą.

52. Toje pačioje transporto priemonėje arba konteineryje kartu su šviežia mėsa tuo pačiu metu vežti kitus maisto produktus yra draudžiama. Kartu vežami skrandžiai turi būti nuplikyti, o galvos ir kojos turi būti be odos arba nuplikyti ir be šerių.

53. Šviežios mėsos negalima vežti transporto priemonėje arba konteineryje, jeigu jie yra nešvarūs arba nebuvo dezinfekuoti.

54. Visa, pusė ir ketvirtis skerdenos visados vežamos pakabintos, išskyrus sušaldytą ir pagal higienos reikalavimus supakuotą mėsą. Kiti gabalai ir subproduktai turi būti pakabinti, o tie, kurie yra neįpakuoti, – sudėti į stovus arba nerūdijančius konteinerius. Stovai, pakuotės arba konteineriai turi atitikti higienos ir šioje direktyvoje išdėstytus reikalavimus. Vidaus organai turi būti vežami tvirtoje vandeniui ir riebalams nelaidžioje pakuotėje, kuri antrą kartą gali būti panaudota tik ją išplovus ir dezinfekavus.

55. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas, prieš išsiunčiant krovinį, privalo įsitikinti, kad transporto priemonės, konteineriai ir pakrovimo sąlygos atitiktų šiame skyriuje išdėstytus higienos reikalavimus.

C PRIEDAS

PAVYZDYS

TINKAMUMO MAISTUI SERTIFIKATO

dėl šviežios mėsos ⁽¹⁾, importuojamos į .....

(EEB valstybės narės pavadinimas)

Nr. .... (2)

Šalis eksportuotoja: .....

Ministerija: .....

Departamentas: .....

Nuorodos: .....

I. Mėsos identifikacija:

Mėsa .....
(gyvūno rūšis)

Gabalų pobūdis: .....

Pakuotės rūšis: .....

Gabalų arba pakuočių skaičius: .....

Svoris neto: .....

II. Mėsos kilmė:

Patvirtintos skerdyklos (skerdyklų) adresas (adresai) ir veterinarinio patvirtinimo numeris (numeriai) .....

Patvirtintos pjaustymo įmonės (įmonių) adresas (adresai) ir veterinarinio patvirtinimo numeris (numeriai) .....

III. Mėsos paskirties vieta:

Mėsa siunčiama iš .....
(pakrovimo vieta)į: .....
(paskirties šalis ir vieta)šia transporto priemone ⁽³⁾ .....

Siuntėjo pavadinimas ir adresas: .....

Gavėjo pavadinimas ir adresas: .....

⁽¹⁾ Šviežia mėsa - pagal Direktyvą dėl sveikatos ir veterinarinio patikrinimo problemų importuojant galvijus, kiaules ir šviežią mėsą iš trečiųjų šalių tai visos maistui tinkamos naminių galvijų, kiaulių, avių, ožkų ir vienakanopių dalys, kurioms nebuvo taikytas joks konservavimo būdas; tačiau šaldyta ir sušaldyta mėsa laikoma šviežia mėsa.

⁽²⁾ Pasirinktinai.

⁽³⁾ Nurodyti geležinkelio vagonų ir sunkvežimio registracijos numerį, lėktuvo reiso numerį.

IV. Sveikumo patvirtinimas

Aš, toliau pasirašęs oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas, patvirtinu, kad:

- a) — pirmiau aprašyta mėsa ⁽¹⁾,
— prie pirmiau aprašytos mėsos ⁽¹⁾ pritvirtintose etiketėse yra ⁽¹⁾ antspaudas, kuris reiškia, kad mėsa yra tik patvirtintose skerdyklose paskerstų gyvulių;
- b) atlikus Direktyvoje dėl sveikatos problemų, turinčių įtakos Bendrijos vidaus prekybai šviežia mėsa, reglamentuojamą veterinarinį patikrinimą, nustatyta, kad ji tinka žmonėms vartoti;
- c) ji buvo išpjaustyta patvirtintoje pjaustymo įmonėje ⁽¹⁾;
- d) jai buvo (nebuvo) taikytas trichinoskopinis tyrimas;
- e) transporto priemonės bei konteineriai ir siuntos pakrovimo sąlygos atitinka minėtoje direktyvoje nustatytus higienos reikalavimus.

Išdavimo vieta ..... data .....

.....
Oficialiai paskirto veterinarijos gydytojo parašas

⁽¹⁾ Išbraukti, jei netinka.

D PRIEDAS

PATIKRINIMO SERTIFIKATAS
dėl šviežios mėsos, importuojamos iš trečiųjų šalių,

Valstybė narė, kurioje atliktas importo patikrinimas .....

Kontrolės postas .....

Mėsos tipas .....

Pakuotė .....

Skerdenų skaičius .....

Skerdenų pusių skaičius .....

Ketvirčių arba pakuočių skaičius .....

Svoris neto .....

Kilmės šalis (Bendrijai nepriklausanti valstybė) .....

Aš, toliau pasirašęs oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas, patvirtinu, kad šiame sertifikate aprašyta mėsa patikrinta išsiunčiant siuntą.

Vieta ir data

.....

Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas

.....